

ELŐFIZETÉS

ELŐFIZETÉS:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 korona.
VIDÉKEK:
 Egy évre 26 korona.
 Egy hónap 2 k. 20 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyetilt
 újságok kiadója.
 TELEFON-SZÁM: 92.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rt. kiadója.
 Tisztaföld.
 Kossuth téren 92. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Szerda, március 15.

Nagy haderővel támadnak az olaszok az Isonzónál.

Budapest, március 14. (Hivatalos.)
 A főhadiszállásról jelentik:

Orosz és délkeleti hadszíntér:
 Nincs újabb esemény.

Olasz hadszíntér:

Az Isonzó harovonalon nagyobb harcok kezdenek kifejlődni. Tegnap óta az olaszok nagy haderővel támadnak; mindenütt visszavertük őket. A tolimeni hídfőnél az ellenség tevékenysége élénkebb tüzelésre szorított; a Plava szakaszon meggyúsultak ama kísérletei, hogy akadályainkat szétrombolják; a görzi hídfőnél a Podgora hadalásaink ellen irányított két támadást visszavertük, ugyancsak visszavertünk egy a tolimeni hídsánc elleni támadást. A docerától tényleg északi része ellen nagy haderő ismételt támadást. San Martinonál a szegedi negyvenhatodik gyalogezred hét rohamot véresen visszavert. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Légi harcok Verdun felett.

Berlin, március 14. (Hivatalos.)
 A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A helyzet általánosságban nem változott. Wjellje mellett Yperntől északkeletre egy kisebb ütközet az angolok visszaverésével végződött. Immelmann hadnagy Arrastól keletre és Bapaumetól nyugatra egy-egy angol repülőgépet lelőtt. A benne ülők meguntak. Bötko hadnagy két ellenséges repülőgépet lelőtt a francia vonal mögött, az egyiket Maree erőd felett, a másikat Malincourt-nál Verduntól északnyugatra. Az utóbbit tüzelésünk szétrombolta. A két tiszt ezzel a tizedik, illetve a tizenegyedik ellenséges repülőgépet tette hárképtelenné. Azonkívül egy angol kétfelületű légi harcra Combray-nál leszállásra kényszerítettünk, utasait elfogtuk.

Keleti és Balkán hadszíntér:

Semmi újság. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Hadihajók támadása Szmirna vidékén.

Konstantinápoly, március 14. A főhadiszállás jelenti:

Az Irak- és a Kaukázus-frontról nem érkezett fontos jelentés. A Felahie-szakaszon egy angol

repülőgépet a mi tüzelésünk lelőtt. A benne ülőket a repülőgépen volt bombák robbanása megölte.

Két torpedóuzó és egy monitor tüzelést kezdtek a Szmirna keleti partjának közelében lévő Jenikale helység környéke, valamint Csesme ellen. Néhány lövés után az említett hadihajók eltávoztak.

Preiszné.

Arad, március 14.

Négy napja folyik Preiszné bűnyügyének tárgyalása a nagyváradi esküdtszék előtt és mindennap rosszabb tudósítást találunk róla a lapokban. Hogy aktuális hasonlattal éljünk: úgy vannak a lapok az ilyen ügyekkel, mint az élelmiszerkereskedők az élelmiszerekkel. Mennél jobban keresi a közönség a vaját, annál kevesebbet adnak belőle, hogy napról-napra magasabb ára legyen. Ellenben na a publikum nagyon érdeklődik valamely ügy iránt, az újságok folyton többet adnak belőle, míg végre az olvasó elunja a dolgot és ismét keveset kér belőle. Mert Preiszné, Steinheilné és társai nem elsőrendű élelmiszerekkel a közönség fantáziájának, hanem csak csemegéi, amelyekből hamar megrontja a szellemi táplálkozásnál legfontosabb szervét: az agyát.

Ne törődjünk vele, hogy meddig tartja izgatón érdekesnek a magyar publikum a Preiszné bűnyűjét. Maga az a tény, hogy a háború huszadik hónapjában lazas türelmetlenséggel várják a tárgyalás minden fázisáról szóló leg részletesebb közléseket és az a körülmény, hogy Vaux-erőd visszafoglalásának napján azon a helyen írunk róla, ahol tegnap Verdun esetleges kiürítése fölött örvendeztünk, érdemessé teszi arra, hogy egy percre megálljunk mellette. Egy vidéki főhadnagy tehetőséget azzal vadolják, hogy agyonlőtte a férjét, mert féltékeny volt. Ő tagadja a gyilkosságot és azt mondja, hogy véletlen baleset történt csupán. Ez a mag, amelyből kinő a szenzáció. E körül életre kelnek a vidéki társadalom közismert alakjai: a kártyás férj, a társaságot, a szórakozást kedvelő, de keves pénzű szép asszony, aki állítólag azt tanácsolja az urának, hogy engedje meg: hadd tartson öreg, gazdag szeretőt; látjuk a családi botrányok közvetlen tanuit: a szakácsnét, aki saját szemével látta a

szép főhadnagynénak ütlegektől megkékült combját; a tisztiszolgát, aki a fő tárgyaláson a vasuti költség felvétele előtt eskü alatt állította ki asszonyáról a legszebb erkölcsi bizonyítványt. A vidéki moziképek színes alakjai felvonulnak: az ügyvéd, akihez a főhadnagyné végső szorultságában pénzért fordul; a kártyás férj gazdag nagybácsija, a szülők és az agyonlőtt főhadnagy húgai, akik izzó gyűlölettel bélyegzik meg a vádlottak padján hiszterikus görcsökben vonagló sógornőjüket.

Mindezt a legkisebb részletekig olvashatja a közönség. Es olvassa is. Mert, aki nem lakik Nagyváradon és nem zsurozhatja végig a Preiszné fő tárgyalását az legalább nyomtatásban akarja látni, tudni: mi történik a váradi esküdték előtt. Hát nem érdekes, nem bámulni való jelensége ez a kornak? Tíz ország husz hónap óta véresre marcangolja egymást: a nyugati fronton talán csak órák kérdése, hogy Franciaország szíve felé rohanjanak a brandenburgi daliák, Olaszországban torradalom készül a folytonos vereségek és rengeteg véraldozat miatt; Angliában most kezdik sorozni azokat, akik taktikából sietve megházasodtak, mert azt hitték, hogy így megszabadulnak a katonáskodástól; nálunk majdnem ötven évig hadba szólították a férfiakat; Európának ugyancsak minden táján reng a föld a gránatok nyomán — és nálunk reggel a közönség nagy része ezzel a gondolattal bontja ki az újságot: milyen új izgalmat hozott a táviró a Preiszné bűnyűjében? Mi az oka ennek a szokatlan tünetnek? Talán az, hogy a magyar publikum már igen-igen messze érzi magától a háború borzalmait és az első hónapokban ütött sebek már behegedtek, a szenvedések eltűntek a feledés temetőjében. Lehet, hogy a teljes biztonság érzése megengedi már a lelki és szellemi fenyűzést is. A komolyság rová-

sára is írható ez a jelenség, az való, mert hiszen jogosan kérdezhetnők: nincs ma izgalmasabb témája a magyar társadalomnak, mint a Preiszné bűnügye? Nem fontosabb-e, hogy a cukor kilogramja visszamenőleg megdrágult tizenhat fillérrel és hogy Arad csak úgy kapott tiz waggon lisztet, ha a főispán személyesen közbenjárt és a polgármester rácsengetett a gyönyörű magyar fővárosra? Nem égetőbb kérdés-e az, hogy a városok mi-ből fogják fedezni a háboru rendkívüli terheit és mikor ehetnek már tiszta tejet a gyermekeink?

Igaz, igaz, ezek nagyobb, komolyabb témák a szép Preiszné kékre vert combjánál, de azért mégis jobban örülünk annak, ha azon tanakodik a magyar társadalom bizonyos rétege, hogy el kell-e itélni a váradi főhadnagynét, vagy nem. Higgyék el a tiszteletre méltó erkölcsbírák, hogy nem kell ezen kétségbeesni. Mert amíg a Preiszné bűnpere ilyen izgató ügye marad a tömegnek, addig nincs is komoly okunk kenyérhiányról, cukor-drágaságról és élelmiszeruzsoráról panaszkodni.

Magyar mágnás öngyilkossága Bécsben.

(Zichy István gróf megmérgezte magát. — A Sárközy-attér hőse.)

Magyar tudósítás.

Bécs, március 14.

Zichy István gróf nagybirtokos, országgyűlési képviselő tegnap éjjel Hamburgerstrasse 19. szám alatti lakásán szublimátot ivott. A grótot, akinek állapota igen súlyos, az Auersperg-szanatóriumba szállították, aki most az önkéntes gépkocsizó-testületben mint főhadnagy teljesít szolgálatot.

Zichy István gróf hosszabb ideje állandóan Bécsben lakik, az V. kerületben lévő Hamburgerstrassen, ahol Links Hermína asszonytól vett albérbe három szobát. Tegnap este, amikor a szobaleány vizet akart neki bevinni, rémülve látta, hogy Zichy a divánon fekszik, arca eltorzul, ajkai egész szederjések, nyelve duzzadt. A házbeliék azonnal mentőkért telefonáltak, akik pár perc múlva megjelentek és konstatálták, hogy Zichy gróf szublimátot ivott. Az Auersperg szanatóriumba szállították, ahol gyomormosást alkalmaztak, amitől a gróf állapota azonnal lényegesen javult. Ezután a tisztai pavilonban helyezték el a grótot. Állapota bár súlyos, nem életveszélyes, miután a maró mérget lenyelni nem tudta és így az csak a szájban és gégefőben tudott roncsolást végezni.

A gróf betegágyához táviratilag felhívták fiát, Zichy Vilmos grótot is. Zichy István gróf, miután ma délelőtti eszméletéhez tért, táviratot küldött egyik rokonához, Splényi bárónéhoz a következő szöveggel:

— Állapotom ürhetetlen. Segítsétek rajtam. Cimem Hamburger-strasse 14.

Déután Splényi báróné és Zichy Vilmos gróf is megérkeztek Bécsbe és miután a beteg állapota kielégítő volt, visszazárást kaptak a szanatóriumból lakására. Öngyilkosságának okát nem hozták nyilvánosságra.

Az életutal gróf, aki egyébként a mezőkövesdi kerület országgyűlési képviselője, néhány év előtt sűrűn szerepelt a lapokban a híres Sárközy afféval kapcsolatban. Sárközy Ist-

ván császári és királyi kamarás, volt nagybirtokos ugyanis gyerekkori játszótársa volt Zichy gróf feleségének és az intim, baráti viszony köztük soha sem szakadt meg.

E barátságból kifolyólag Sárközy váltózsírokat kért a grófnőtől, aki szokot nem tagadta meg és így fokozatosan mind nagyobb és nagyobb összegért állt jót Sárközyért, aki helyett utóbb fizetnie is kellett. Emiatt attér támadt Sárközy és Zichy gróf közt és a gróf ki-méletlenül lépett fel a kamarás ellen, aki utóbb ép ez attér miatt ki is lépett a Nemzeti Kaszinóból. Sárközy aztán hosszabb ideig külföldön tartózkodott és csak nemrégiben tért vissza Magyarországra.

A geszti földesur.

(Hogyan él a miniszterelnök Geszten.)

Az Aradi Közlöny tudósítástól.

Arad, március 14.

Nemrégiben Balozhy Kálmán százados, aki a mozgósítás óta mint ketona szolgálja hazáját — afölötti keserűségében, hogy a frontról visszatérve, birtokát félig elpusztítva, lerongálva, jószágait tönkrelve találta, sőtét színekkel vázolja a magyar földbirtokos helyzetét és erősen kikel földművelő népünk ellen, mely szerinte örömmel árt kenyéradó gazdájának és minden urban ellenséget lát. — Erre a cikkekre kemény választ adott Tisza István gróf, aki a századossal szemben tapasztalatára hivatkozva elmondotta, hogy ott, ahol annyira elvadul és elromlik a nép, ott mindenütt a földesur hibás. Erre a vitára vonatkozólag a következő igen érdekes cikk jelent meg most Szieberth Imre tollából.

— Tisza István gróf — így beszélt el nekem évekkkel ezelőtt egy orvos barátom aki akkortájt került Gesztre körorvosi és uradalmi orvosi minőségben — amint kilép otthon a vasúti kocsiból, nincs benne semmi a parlamentből ismert hatalmas miniszterelnökből; ott ő csak egy barátságos, nyájas földesur, aki pár szives szót vált az állomásfőnökkel és az esetleg az állomáson levő környékbeli urakkal és époly szeretettel simogatja végig szemével lovait, mint akármelyik más gondos gazda.

Amíg maga kezelte birtokát, addig uradalmának minden legapróbb dolgát tudta és amit nem referálhattak el neki gazdatisztjei a hivatalos érintkezés alatt, azt elmondták a vasárnapi ebéden. Mert vasárnaponként a gazdatisztiek hivatalosak voltak asztalához és ott a legkedélyesebben elbeszélgettek velük, amiben a szintén jelenlevő kegyelmes asszony is élénken részt vett.

Hogy minden gazdasági családját, a falubeli embereket és azok családtagjait ismerte, az szinte természetes. Ügyes-bajos dolgokban szívesen adott tanácsot, utbaigazítást, de viszont sohasem engedte, hogy miniszterelnöki hatalmára támaszkodva, túlzásokra ragadtassák magukat. Különösen szívesen foglalkozott ezzel, hogy helyes irányba terelje a szülőknak gyermekeik pályaválasztását, vagy kiképzését tárgyaló óhajait és mindig gondja volt rá, hogy a tehetséges és ratermetti gyermekek boldogulásának útját egyengesse.

Ha néha érdekükben egy pár ajánló sort írt, ezt oly udvarias és lekötelező formában tette, hogy abban nyoma sem volt annak, hogy azt az ország egyik leghatalmasabb embere vetette papírra.

Geszti híveinek gyermekeire már akkor kiterjedt a Tisza család figyelme, amikor még jóformán a világom sem voltak. Ugyanis a ke-

gyelmes asszony, amint megtudta, hogy valahol a gólyát várják, sajátkezűleg és minden alkalommal meghorgolt egy kis fejkötőt és egy kis kabátkát és aztán az első látogatás alkalmával elvitte magával a kis jövevény részére. Ilyenkor körülnézett, hogy mire volna szükség, hogy a kastélyból utnak indtassa.

A nagy közönség csak annyit tud a grótnéról, hogy férjének jóban, rosszban osztiályosa és hogy a legkritikusabb alkalomkor is elkísérte a parlamentbe és végig hallgatta az üléseket. Pedig se szere, se száma annak a sok jótéteménynek, amit ez a nemesszívű nagyasszony művel, csak hogy mindez csöndben, szinte láthatatlanul történik.

Az én orvos barátom már nem beszélhet a geszti uradalomról, annak urairól és népéről, mert a tituszjávány alkalmával hivatásának áldozataként oda került a geszti temetőbe, de ha a körülmények azóta meg is változtak némileg, a régi szeretet és a magyar földhöz és népéhez való ragaszkodás ma is kiesendül gróf Tisza István leveléből és változatlanul bizonyítja, hogy igazi földesur lakik a geszti kuriáun.

Csak becsületes béke köthető.

— Angol aggodalmak a vámháboru és az amerikai jegyzék miatt. —

Magyar tudósítás.

London, március 14.

Az alsóházban Roberston kifejtette, hogy a Németország ellen szervezett vámháboru az országban nagy nyugtalanságot idéz fel és azt általában helytelenítik. Növeli az aggodalmat a párisi kereskedelmi tanácskozás. Holt hangoztatja, hogy a vámháboru visszatartó eszköz. Ily módon jó béke nem jöhet létre. Állandó béke csupán úgy lehetséges, ha Németország jóvá téve bűneit, feloldást kap. **A béke Németországnak a nemzetek sorában becsületes pozíciót kell, hogy biztosítson.** Asquith miniszterelnök válaszában kifejti, hogy az aggodalmak koraiak. Anglia megbízottai a párisi tanácskozásokon csupán eszmecsere-t folytatnak, de nem vállalnak kötelezettséget konkrét intézkedésekről, amelyek remélhetőleg nem távoli jövőben megtétnek és amelyek messzemenő óriási következményekkel lehetnének.

London, március 14. A Morningpost jelenté Washingtonból 13-iki kelettel: A memorandum, amelyet Bernstorff gróf német nagykövet Lansing államtitkárnak átadott, rendkívüli ügyes sakkhuzás és nagy károka okozhat nekünk. A propaganda új formája és talán első eset a diplomácia történetében, hogy egy nemzet nyíltan egy másik állam népéhez appealál. A német memorandum tényleg az amerikai néphez van intézve.

A Newyork World írja: Ast a közlést, hogy az angol kormány kereskedelmi hajókat offenzív célokra feltegyverzett, az amerikai kormánynak komoly megfontolás tárgyává kell tennie. Ha Németország be tudja bizonyítani állítását, akkor az Egyesült-Államoknak kötelessége erőiesen tiltakozni.

London, március 14. A Morning Post jelenté Washingtonból 9-iki kelettel: Churchill támadása az admirális ellen, itt rendkívü-

kedvezőtlen benyomást tett. Jobban, mint bármi más, elbátorítlanította Anglia barátjait. A Newyork Sun megjegyzi, hogy a brit politika és a brit hazafiasság tulmenny is a határon, amit az egyszerű emberi és felfogói képes. Jelentő az angol rendszerre, hogy Caureuil otthagya katonai köteleességét és az angol alsóházba fut, hogy beavatkozzék a hadviselésbe.

London. Tenonot államtitkár az alsóházban ma bejelentette, hogy a Dardanelleknél az angol gyalogságok és tengerészet háromszázharminchárom tisztje és tizenegyezer-kétszázhuszonegy katonája épüszult, fogságba került harminokét tiszt és négyszázhetven ember.

Félmillió német ostromolja Verdunt.

(Vaux, Damloup és Tavannes erődök sorsa. — Ezután kezdődik a döntő támadás.)

— Távirati tudósítás. —

Berlin—Páris—Zürich, március 14.

Repington ezredes angol katonai szakértő a verduni csatáról kifejti a Timesben, hogy a németek addig nem fognak nyugodni, míg azok a megkezdett akció gyümölcseit le nem szedik. Az eddigi harcok csupán epizódjai a nagy vállalkozásnak. A németek megvetik lábukat a Mosel jobb partján, aztán megkezdik az általános támadást Verdun ellen. Elhatározták, hogy korlátlanul áldozzák fel embereiket a döntő jelentőségű offenzívájukra, ámde metodikusan járnak el tudván, hogy a sikerhez elsősorban ágyuk kelljenek. A támadó német erők száma felülmúlja a félmilliót, ebből háromszázezren szoronyal harcolnak.

A vaux-i fensik jelentősége.

Genf. Francia szakkritikusok szerint a németek friss csapatokat vontak a támadásokba. A Vaux fensik elvesztése alkalmat nyújtott az ellenségnek a Douaumontnál harcoló francia egységek hátbatámadására. A Vaux mögötti szakadékok és erődök a védelemre új támpontot nyújtanak.

Haditörvényszék elé küldött francia erődparancsnok.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: A Corbeaux Boissinál a következő francia napi parancsot találtuk:

Második hadsereg. Március 7.

Bazelaire tábornok a Maas-balparti szakasz parancsnoka az alszakaszok parancsnokaihoz.

Parancs.

Forges nem fejtette ki azt az ellenállást, amelyet elvartunk. Ebből azt veszem ki, hogy a szakasz parancsnoka nem tette meg köteleességét. Haditörvényszék elé állítatik. A legvégső határig kell ellenállást kifejteni! A jelen pillanatban csupán azon elhatározásnak szabad áthatni bennünket, hogy győzelmesen feltartjuk az ellenséget, vagy meghalunk. A tüzérség és a géplegyverek minden hátráló csapatra tüzelni fognak.

Bazelaire s. k.

Vaux és Damloup újabb ostroma.

Genf. Bousset alezredes a Petit Parisien mai számában azt írja, hogy a németek tegnap nagy erővel megtámadták a franciák mindket szárnyát és sikerült nekik a rommá lőtt Vaux talut ismét elfoglalni és az erődöt részben körülfalni. Az Ex és Mouaiville s leni offenzíva, amelyre az erős tüzérségi el-

készítés után el lehetünk készölve, összeköttetés létesíthet Vaux mellett a támadó vonallal.

Genf. Gallieni hadügyminiszter távollétében a miniszterium első oszállyfőnöke ismertette a sajtó képviselőivel a hivatalos vezérkari jelentéseket és hangsúlyozta, hogy az ellenséges gyalogság tevékenységének lanygulása, amelyről a tegnapi jelentés megemlékezett, semmiesetre sem lesz tartós. Csálhatatlan jelek vannak rá, hogy a németek újabb és ezáltal kombinált tömeges támadásra készülnek. A francia szakkritika beismeri, hogy a németek befészkeltek magukat Tavannes erődbe, de erről Joffre jelentése nem tesz említést.

Basel. A Baseler Anzeiger tudósítja jelenti, hogy a németek unit erővel folytatják az ostromot a verduni erődök ellen és hogy a francia segédcsoportok tömeges összpontosítása ellenére is a német hadsereg kilátásai a győzelemre hasonlíthatatlanul kedvezőbbek, mint voltak az első támadás előtt.

Páris. A „Journal“ haditudósítója jelenti: A német nehez tüzérség szakadatlanul heves tevékenységet fejt ki, dacára annak, hogy a verduni akció alio jellegét öltött. A vauxi és damloui erődök ismét ogy tűz alatt állanak, mely az új gyalogsági akciót jelezi. Hasonlóképen a Chappancourt-i országutat és vasutvonalat is hevesen lövik.

A verduni rohamzászlóaljok.

Páris. Az Indépendance Belge írja: Petain tábornok, a verduni tábor parancsnoka megfélelő mennyiségű municióval és nagyszámú csapatokkal rendelkezik az ellenséges támadások visszaverésére. A tábornok ugynevezett rohamzászlóaljakat szervezett, amelyeknek nem kell szolgálatot teljesíteni a lövészárookban és amelyeket rohamok alkalmára tartogatnak.

Husz külfölvonat fogoly.

Strassburg. A Strassburg felé haladó vonalon husznál több külfölvonat szállította el azokat a foglyokat, akiket a verduni harcok során eddig fogtak el a németek. A végtelennek tetsző kocsisorokban körülbelül tizenötezer sebesülten francia foglalt helyet, tebát mintegy öt hadilétszámú ezredre való legénységet fogtak el a németek. A legénység közül ötezret Bahnstadtba, négyezret pedig Wormsba szállítottak. Mainz városban kétszáz tisztelet helyezett el, ezenkívül több ezer francia sebesültet is szállítottak a környékbeli tartalékkórházakba. A sebesültek között igen sok a marokkói, a turkó és a néger.

A negyedik hadikölesön. Budapestról jelentik: A bankokban és takarékpénztárakban minden előkészület megtörtént avégből, hogy — ha erre felhatalmazást kapnak — az

előkészítő prospektusokat szétküldjék. Értesülésünk szerint még mindig nem történt semmit a pozítív lépés a hadikölesön feltételei és kibocsátási határidejének megállapítása iránt s előreláthatólag a legközelebbi jövőben sem fog az emisszió tárgyában újabb intézkedés történni. Itt említjük meg, hogy a német hadikölesönre eszközölt jegyzések összege már a második milliárd felé halad, úgy, hogy minden kilátás szerint az eredmény meg fogja haladni a harmadik hadikölesön fényes sikerét.

A tőzsde megnyitása. Budapestról jelentik: Ma délelben féltizenegy órakor nyílt meg először a háború kitörése óta a tőzsde nagyterme az értékpiac számára. Mától kezdve a tőzsdei magánforgalmat kizárólag féltizenkettőtől háromnegyedégyig lehet lebonyolítani s így megszünt az eddigi gyakorlat. Ennek folytán a börzianerek már ma délelőtt is a társalgó helyett a kávéházban gyülekeztek s ott vérták a féltizenkettőt, amikor az 6 órájuk üt. Természetes, hogy többféle kombináció van arra vonatkozóan, miként fog beütni az új rend. Alkálában azonban örömmel fogadták az új rendet. Negyedtizenkettőkor megindult a tömeg a nagyterem felé s pont féltizenkettőkor megkezdődött az üzlet.

Olaszország új offenzívát készít elő.

(A párisi haditanács titkai.)

Távirati tudósítás.

Páris, március 14.

A Petit Parisien jelenti: A szövetségesek haditanácsát megelőző előkészítő ülésen Porro tábornok bejelentette, hogy Cadorna megkezdte az osztrák-magyar erő elleni offenzívát. A francia katonai körök ezt annál nagyobb örömmel veszik tudomásul, mert meg vannak győződve, hogy a verduni fronton nemsokára éreztetni fogja hatását az olasz offenzíva. Ha másban nem, abban rövidesen érezni kell, hogy az osztrák-magyar motoros ütegeket valószínűleg el fogják szállítani a francia frontról.

Genf, március 14. A vasárnap délelben Párisban megkezdett szövetséges haditanácson Portugáliát Douglas Haig, Montenegrót Schninszki orosz tábornok képviseli. Belgium és Szerbia uralkodói kivívtak, hogy ezt a két országot külön kiküldöttek képviselhessek. A konferenciára néhány technikai tanácsadót is meghívtak. Az olasz technikai tanácsadók Aibricci és Aiberti ezredesek. A legközelebbi ülést kedden, vagyis ma tartják, mert Porro tábornokot az olaszországi krízis miatt hazahívták.

Luganó, március 14. Olasz jelentések szerint Viktor Emanuel király a görzi hídfő előtt álló olasz csapatok közt tartózkodik. A király állandóan lelkesíti oszapatait és személyes bátorságával akar belejük bizalmat önteni.

Luganó, március 14. A Fronte Interno című háborús lap új kormányt követel, amelynek legtöbb előja Németország megsemmisítése legyen.

Anglia céljai a háboruban

(Az entente-államok titkos szerződéséről.)

Zápori híradás.

Rotterdam, március 14.

A Labour Leader a tartós béke érdekében a közvélemény átalakítását tartja szükségesnek nemcsak Angliában, hanem Európa valamennyi államában. Fel kell világosítani a népet, hogy a hódítások alapja ne a fegyver, hanem a jog legyen. A quih 1914-ben Dublinban kijelentette, hogy Anglia a kisebb népek jogáért harcol és hogy Európában egy olyan szövetséget kell létesíteni, amely a mostani két ellenséges csoportosulás helyébe lépjen. A miniszterelnöknek ezzel a kijelentésével ellentétben van az Anglia és Olaszország között létesült titkos szerződés, amelyről Edward Esass rántja le a leplet a Manchester Guardian-ban. Ez a szerződés, amelynek közzétételét Snowden hiába sürgette a kormánytól, Olaszországnak a háboruban való részvételének díjával olyan területeket ígér Ausztriából, a melyeket kizárólag szlávok laknak. A Labour Leader kérde:

— Mikor látják be a népek, hogy ebben a háboruban mindkét hadviselő fél hódító politikát üs, amely ellentétben van a demokrácia és a jog alapjaival?

A mindig kitűnően értesült Dillon doktor, a Contemporary Review-ban új leleplezéssel áll elő. Kijelenti, hogy a gallipoli expedíció annak a szerződésnek következménye volt, amelyet Anglia és Franciaország kötött egymással és amelynek értelmében Konstantinápolyt meg akarták hódítani Oroszország számára. Ezt Bulgária és Románia is jól tudták és ebből magyarázható meg a magatartásuk.

— Vajjon az angol nép akaratával egyezik-e — kérde a Labour Leader — hogy Anglia azért viseljen háborút, hogy Oroszország számára megszerezze Konstantinápolyt és Itália számára Dalmáciát? Ilyen körülmények között igazságos dolog-e ez a háború? Válasz, hogy mindkét oldalon a diplomácia azon dolgozik, hogy egy új háború csiráját teremtsen meg.

Hága. Sanki sines Hollandiában, aki észre ne venné, hogy mennyire nő az országban az Anglia ellen való elkéseregés. A Not (Nederlandsche Overzee Trust) angol hivatalnokai egyre erőszakosabban lépnek fel. A hollandi postának tolytonos elkobozása ellen való tiltakozások hiábavalók voltak, mert az angol kormány papirkosarába vándoroltak. A németalföldi kereskedők jól tudják, hogy az angolok csak azért kobozzák el a postát, hogy üzleti titkaikat kitérjék.

Általános a vélemény, hogy Anglia az oka, hogy Európának még sokáig kell várnia a békére, mert Nagybritannia mindent elkövet, hogy szövetségeseit mennél inkább vazallusává tegye.

Figyelemreméltó, hogy hasonlóképpen gondolkodik Anglia egyik legnaivabb bámulója, az orosz kadettpárt vezére: Miljukov is. Ennek kifejezést adott a minap egy banketten, amelyen a többi között résztvevett az angol nagykövet, Szasszonov külügyminiszter és a дума elnöke is. Miljukov az az ember, akire Oroszország szívesen hallgat, mert becsületességéről mindenki meg van győződve és mert a kormány üldözésében is volt része. Beszédében a többi közt a következőket mondotta:

— Négy kérdés van, amelynek felvetésénél minden orosznak Anglia jut az eszébe. Ha azt kérde az ember, hogy ki biztosítja nekünk azt, hogy a németek előbb kimerülnek, mint mi, és lesz rá a felelet: „Anglia önködi

a tengereken és rendszeresen végrehajtja az ellenség blokádját. Ha azt kérjük, vajjon ki biztosít bennünket arról, hogy bizonyos államok a németek intrikái folytán nem kötnek-e különbékét, ez a felelet megnyugtathat bennünket: „A háború nem végződhetik döntés nélkül, mert Anglia nem engedi ezt meg.” Ha az a kérdés merül fel, hogy ki biztosítja végső győzelmünk esetén azt, hogy nem feledkezünk meg a háború magasabb céljairól, akkor is Angliára kell rámutatnunk, amely a világ szabadságáért harcol. Végül arra a kérdésünkre, hogy ki biztosítja majd nekünk a szabad tengert, szintén rá kell mutatnunk az angol miniszterek nyilatkozataira. Miljukov úgy látszik a legnaivabb idealisták közé tartozik, amidőn még hisz Angliában. Négy kérdéshez még az ötödiket kellett volna hozzáütnie arról, vajjon miért akadályozza meg Anglia a békekötést. Erre az ötödik kérdésre ez lenne a legtalálhatóbb válasz: „Azért, mert Anglia jól tudja, hogy többé soha sem fog annyi ostoba embert találni, aki az ő érdekeiért vérzik, mint most.

Hajlítható üveg a pankotai mocsárban.

(A névtelen leveleiro álma.)

Az Aradi közlöny tudósítoja.

Arad, március 14.

Fantasztikusan hangzó névtelen levelet kapott a napokban a pankotai községi előjáróság.

— Tekintetes jegyző ur! — írta a névtelenségben maradó levélíró — különösnek veheti soraim, de mint jó honleány, kötelességemnek tartozom nevezetes álmodat közölni azon reményben, hogy hátha van valami fonosság és jó oldala. Ugyanis azt álmodtam, hogy Pankotán van egy hegyen egy süppedékes mocsár és abból próbálják készíteni a hajlítható üveget, amit Jókai megirt a Jövő század renyében, hogy az a háború győzelmét biztosítani fogja. Tehát kijelentem, hogy csak álom, egy beteglelkű nő álma, akinek tiáról az a hír jött, hogy elesett. Lehet, hogy ez az aggodalom idézte elő álmodat, de azért én megírom, mert én lekemen hordom a haza sorsát és használni tudnék, minden erőmből igyekezni rajta, hogy teljes győzelemhez juthatnánk és megszűnne ez a borzasztó vérengzés és az anyák kesergő könyveinek hullása. Ha lesz fontossága álmodnak, majd kijelentem még magam, de még most engedje meg, hogy névtelen vagyok, majd annak idején jelentkezem. S. G.

A levelet Aradon adták postára. Egyszerű fantáziának, képzelődő, zaklatott lélekből származónak látszanék az egész írás, egyike azoknak a jóslásoknak, aminek a háború tulhevített napjaiban derűborúra születnek. De van egy körülmény, amely érdekesé teszi mégis a névtelen írást: Pankotán ugyanis csakugyan van olyasféle mocsár, aminőt az ismeretlen nő álmodott. A község határában van az ugynevezett Kopasz-hegy, amelynek tövében nádal benőtt süppedékes mocsár terül el. A mocsaras nádaszt Szodom-tócsának nevezi a nép. A hegy és a nádas között meleg forrás bugyog föl a földből. A forrás vize a köztudat szerint gyógyító hatása. Hogy valóban az-e, még orvosi, illetve vegyvizsgálat megállapítás nincsen róla, de annyi bizonyos, hogy nyári időben nemesak Pankota köznyékéről, hanem messzebb földről is jönnek a forráshoz megfürdeni reumás emberek és ezek erősen állítják, hogy maggyógyulnak, akár szuggesztiótól, akár csakugyan a víz gyógyító hatásától.

Ez természetesen még nem jelenti azt, hogy a pankotai Szodom-tócsából hajlítható üveget lehet gyártani, amint azt S. G. megálmodta. Mindenesetre érdekes lenne tudni, hogy a fantasztikus álmodó ismerős-e Pankotán, vagy csakugyan álmlában látta földrajzilag pontosan a pankotai mocsárt. Pankotán perese sokat beszélnek a sajtóságos álomról.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradmegyei Vöröskereszt Egyesület, mely szintén nemes buzgósággal vette ki részét a háború humánus munkáiból, ma délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését a vármegyeház egyik tanácsstermében Károlyi Gyula grófnő elnökletével. A szép elnöki megnyitó után Dálnoki-Nagy Lajos alispán meleg szavakban parentálta el az egyesület társelnökét, Urbán Iván bárót. Indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvileg megörökítette emlékét. Ezután a választmány megalakítására került a sor, majd a tisztikart választották meg. Egyhangú lelkesedéssel elnökké újból Károlyi Gyula grófnőt, a társelnöki tisztségbe pedig Baross Ferenc dr. főispánt választották. Ügyvezető alnök Kovács Gyula nyugalmazott árvaszéki elnök, titkár Horváth Béla dr. főispáni titkár lett, a rokkant bizottság elnökének Baross Ferenc főispánt és az aradi járás gyámjának Darányi János tb. főszolgabíróvá választották meg. A múlt évi működésről szóló jelentések és az adminisztrációs ügyek letárgyalása után a közgyűlés véget ért.

(*) Adományok az aradi szegénytanulók egyesületének. Nehéz feladat vár a háboruban az aradi szegénytanulók egyesületére is, amely a hadbavonultak gyermekei közül mintegy hatszázat látott el téli ruhával, cipővel és még ma is hat helyen tart fenn ingyen konyhát a székelyekre. A nemes akcióival a társadalom hátláját és elismerését érdemelte ki Hauser ezredesné elnök és Kovács Vince kultúratanácsnok, az egyesület főtitkára. A szegénytanulók egyesülete a háború alatt nem rendez gyűlést, bár a jogcíme nagyon is meg volna hozzá, de az önként felajánlott adományokat örömmel fogadja el. Ujabban a következő adományok érkeztek Hauser ezredesné kezéhez: Arad-Csanádi Takarékpénztár 200 korona, Aradi Első Takarékpénztár 100 korona, Aradmegyei Takarékpénztár 100 koronás hadikölcsönkötvény, Aradi Polgári Takarékpénztár 100 korona, Viktoria Takarékpénztár 100 korona, Arad-Csanádi Egyesült Vasutak igazgatósága 50 korona, Kóvér Márton 40 korona, báró Bánhidny Antalné 20 korona, Steiner Jakabné 20 korona, Török Andor (Dud) 20 korona, özv. Verzár Gyuláné 10 korona. A nemes szívű adományokért ezúton mond köszönetet Hauser ezredesné, elnök.

VÁROS ÉS MEGYE

A gázgyár szerződésének meghosszabbítása. Arad város törvényhatósági bizottságának közgyűlésén Szathmáry János törvényhatósági bizottsági tag kérdésére Lócs Rezső helyettes polgármester azt válaszolta, hogy a tanács még ebben a hónapban a műszaki bizottság elé terjeszti az ügyet. Mint értesülünk a bizottság csütörtök délután tartja meg ülését.

A szép főhadnagyné szoknyája.

— A Preisz-család tanuvallomása. — A nagyváradai férjgyilkossági per. —
— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Nagyvárad, március 14.

A nagyváradai esküdtesek ma folytatta a tanukihallgatásokat a férjgyilkossággal vádolt főhadnagyné Preisz Károlyné egyre nagyobb érdeklődést keltő bűnperét. Az izgalmas tanuvallomások egyre mélyebbre világító képét tárják fel annak az életnek, amelyből a tragédia megszületett.

(A Preisz család.)

Idősebb Preisz Károly, a főhadnagy édes apja, budapesti bádogos mester, jelentéktelen vallomást tesz. Még arról se volt közvetlen tudomása, hogy fia anyagi zavarokkal küzdök. Egyszer, amikor Preiszné Budapesten volt, sétálni ment leányával. Az utcán találkozott velük. Egy kirakat előtt állottak, minden férfi megnézte a menyét, visszafordultak utána, mert feltűnően viselkedett... feltűnően öltözött. A ruhája volt feltűnő. Rövid, szűk bukjel szoknya volt rajta.

— Az egy akkoriban divatos, 80 krajoáros szoknya volt. Jól néztem ki benne, megjegyzéseket is tettek rám, amint ez Pesten szokás — szól közbe Preiszné.

Preisz Irén a következő tanu. Sógornője a vádlottnak. Tiszta tekintetű, szép sudár leány, 25 éves. Fivére halála óta gyűlöli az asszonyt.

Pécsen meglátogatta Preiszékát, közvetlenül az ikrek születése után. Ebben az időben volt Pécsen kiállítás, amiből kifolyólag sógora inspekción szolgálatot teljesített egyik orteumban. A vádlott tudta, hogy mindössze 4 forint 60 krajoárjuk van, mégis mindenáron el akart menni urával az orteumba, jeleneteket csinált és azt mondta, hogy nem azért ment férjhez, hogy csak gyerekeket neveljen és háztartást vezessen. Egy másik alkalommal, amikor férje nem a kaszárnya, hanem a kórház felől jött haza, tanuak azt mondta a vádlott, hogy férje megint valami asszony után mászkál, pedig ha tudomására jut, hogy megosolja, a legnagyobb hidegvérrel tudná keresztül löni. — Más alkalommal azt ajánlotta neki, legyen színésznő, hiszen csinos és majd tartson gazdag barátokat.

Egyszer ebédnél előtte ajánlotta Preiszné a férjének, hogy majd kerít egy gazdag barátot, aki pénzeli őket s így élnek együtt. Fivérem azt mondta: Cioám akkor te méssz jobbra, én balra és viszem a gyerekeket.

Preiszné kijelenti, hogy férje rokonai hétésszámra ültek a nyakukon, amikor pedig egyáltalán nem volt pénzüik. Még utiköltséget is ők küldtek. Sógornői náluk nem is segítettek, csak az ételekben válogattak, például tanu nem akart sült kruplitt vajjal vacsorázni. — Ő csak azt mondta, hogy nem rossz pálya a színészet és hogy neki leánykorában, amikor művelődő előadásokon fellépett, többször mondták, hogy van tehetsége. Tanu különben mások előtt azt mondta, hogy nem lenne Preisz Károly felesége, olyan durva ember.

A bíróság az ügyész indítványára, a védő ellenzése dacára elrendeli a tanu megesketését azzal az indoklással, hogy jelen ügyből kifolyólag viseltetik gyűlölettel vádlott iránt.

Id. Preisz Károlynénak, a megölt főhadnagy anyjának kihallgatása német tolmács segítségével történik. Keserű néhány napot töltött Pécsen a menyénél, mert ott csak rendetlenséget tapasztalt. A foháreműek is szölgban

voztak, ekkor születtek az ikrek, de gyermekruháról sem gondoskodtak. Preiszné könnyelmű asszony volt lefényképszette magát és gyermekeit minden évben, s amikor a legnagyobb szegénységben volt, Budapestre ment a repülőversenyre.

Preiszné megjegyzi, hogy Budapestre az ura küldte fel kölcsönt szerezni. Az ikrek nyolc hónapra születtek s azért nem voltak erre elkészülve.

Preisz Gizella kihallgatása következik. A vádlott sógornője jelenleg Budapesten óvónő. Az eset óta haragszik a vádlottra. Előadja, hogy Budapesten az utcán kiköpött előtte, a járásbírószág el is ítélte őt 300 koronára, de az ítéletet felhűggesztette. Egyébként vallomást akar tenni, ő is önként jelentkezett tanuságtételre.

Adorján Emil dr. védő azt kérdezi, hogy viselkedett Preiszné azon a járásbírószági tárgyaláson, amelyen tanu az utcai inzultus miatt elítélték.

Kérdések közben Preisz Gizella alájul.

Adorján Emil dr. Preiszné azon a tárgyaláson nem kívánta az őn megbüntetését? — Nem.

Adorján: dr. Nyilatkoztak Önök Budapesten, hogy mit fognak csinálni itt a tárgyaláson? Mert felmutatom ezt az írást, mely szerint Önök már akkor tudták, hogy itt Önök közül valaki el fog ájulni.

Atnyujt egy írást Balás elnöknek, kérve annak felolvasását. Az ügyész ezt ellenzi, a bíróság mellőzi az írat felolvasását, mert nem tartozik szorosan a bűnpörhöz.

Adorján Emil védő utal arra, hogy a tanu nyílt utcán Preisz Károlynét — amikor barátjával beszélgetett — végig köpte. Ez a nagyfokú gyűlölséget tételez fel. Ennek dacára sem tudott komoly, súlyos vádakot felhozni a vádlott ellen. Epen ezért szintén kéri a tanu megesketését.

A bíróság elrendeli Preisz Gizella megesketését.

(Két őrnagy vallomása.)

Schubert József honvédőrnagyot haligatja ki ezután a bíróság. Prizrendből jött a tárgyalásra. Családja nem lépett közelebbi érintkezésbe a Preisz családdal. Tudta, hogy rossz anyagi viszonyok között éltek. Azt hiszi, hogy előtte titkolták is ezt. Preisz derék, szorgalmas tisztnek ismerte. Mint felettébe, azt tapasztalta, hogy gyűlölködő és boszúálló természetű volt; mindenkiben, aki nem adott neki kölcsönt, ellenséget látott. „Vörös róka, detektív-kutya”, — ilyen névvel illette bajtársait és kerülte őket. Hallotta ő is, hogy a feleségét ütötte, fojogatta. Brutális, hevülékeny ember hírében állott.

Miller Richárd honvédezredesnek a vizsgálóbíró előtt tett vallomását olvassa fel a bíróság.

Dezső Lajos honvédőrnagy a következő tanu. Derék, szorgalmas tisztnek ismerte Preisz főhadnagyot, de — elismeri — ez teljeteres bírálat. Néna különösen viselkedett. A főhadnagyot áterálta Nagyváradról történt elhelyezése. Ezt neki Preiszné mondta el hozzátéve: Kérjemet úgy bántja az áthelyezés, hogy inkább agyonlövi magát, semmint elmenjen Nagyváradról. Preiszné indokolta is ezt az esetleges

öngyilkosságot, de olyan tárgy dolgokkal, a melyek nyilvánosság előtt nem tárgyalhatók.

— Vasárnap — a tragédia délelőttjén — nagyon letört embernek látszott, azt mondtam neki, hogy délután meglátogatjuk. „Hát csak tessék” — így felelt. Nem is mentünk el. Preiszné nagyon féltékeny, exaltált asszony volt erkölcsileg azonban egyáltalában nem kifogásolható. A tragédia után egyik 6 éves gyermeke — tragédia után amikor töltünk hazavitték őket — azt mondta: „milyen jó most, nem kell félni haza menni, mert nincsen otthon apika!”

Mégis mire vonatkoznának a zárt ülésben felhozandó adatok? — kérdi az elnök.

Csak arra, hogy Preisz az áthelyezés ténye miatt üldözöttnek érezte magát — felel az őrnagy.

TORVENYKEZÉS.

Négyezer koronás kalapszámla.

Kövtratt tudósítás.

Bécs, március 14.

Érdekes tolettperben döntött tegnap az itteni törvényszék felebbezési tanácsa. A „Maison Glück” női konfekciós cég beperelte F. Mici színésznőt 2898 koronáért, mely összeg 4773 korona értékben szállított kalapok számlájából maradt kiegyenlített.

A bécsi színésznő azzal a kifogással élt, hogy a panaszos cég jól tudta, hogy ő maga nem tudja kitizeni a drága kalapok árát, a rendelésnél kifejezetten hivatkozott is arra, hogy fizetni a „báró” fog. A cég ezt tudomásul is vette és kijelentette, hogy ahhoz tartja magát és ellene nem indít pert és nem fog végrehajtást kérni. Állítása igazolására fel is mutatott F. Mici egy sürgönyt, az állítólagos báró Csernovicból küldött táviratát, amelyben számláinak elküldését kéri, hogy azokat kiegyenlíthesse.

Vitatta továbbá a színésznő az árak jogosulatlanságát, amelyeket túlmagasra szabottaknak talált. A panaszos cég érvelésében elmondta, hogy ő neki azt kellett rendelőnek tartani, aki a kalapokat tényleg megrendelte. Ami viszont az árakat illeti, azokat annak idején a színésznő nem kifogásolta.

A „Maison Glück” üzleti könyveibe való betekintés és az elárusító kihallgatása után, aki megerősítette főnökőnének azt az állítását, hogy a színésznő egyedül rendelte meg a kalapokat és azok árát nem drágította, a polgári törvényszék F. Mici kötelezte a peresített összeg kiegyenlítésére azzal a megokolással, hogy őt kell a rendelőnek tekinteni és ezen a tényen semmit sem változtat a csernovici báró sürgönye.

A polgári törvényszék ítélete ellen F. Mici felebbezett. A törvényszék felebbezési tanácsa az elsőfokú ítéletet jóváhagyta.

§ A szabadkai katonaszabadítók. Budapestről jelentik: A királyi Kuria második büntető tanácsa ma kezdte meg a szabadkai katonaszabadítás bűnpörének, Biach Arnold dr. ezredorvos és társai bűnügyének tárgyalását. Ma Biach, Vecsey Jenő orvosok és Tóza József és Simonyi Géza semmisségi panaszait tárgyalták.

Harctéren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazuról érkező hírlap. Az „ARADI KÖZLÖNY”-t a táborba minden aradi katona olvassa.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szerda március 15-én: Diszlocádás „Bánk Bán”.

Csütörtök: Zilahyné S. Vilma felléptével: „A Császárné”.

Péntek: Zilahyné S. Vilma felléptével: „Luxenburg grófia”.

Szombat: délután: Ifjúsági és népies előadás: „Gyimesi vadvirág”. Este: Engel (Kálmán) Sárika felléptével „A Tanítónő”.

* Négyezerhatszáz korona a három kamarazene-est jétékony jövedelme. A március 11-iki utolsó kamarazene-est tiszta jövedelmét 1490 koronát ma szolgáltatotta be az Aradi Filharmónia Egyesület elnöksége a 33. gyalogezred parancsnokságának a rokkant-alap számára. A Filharmónia halás közönetét nyilvánítja Arad város tekintetes tanácsának, az aradi sajtónak, de főként Telmányi Emil és Vas Sándor művészeknek, kik a saját kezdeményezésükre rendezett kamarazene-cikluson minden tiszteletdíj nélkül működtek közre s így tették lehetővé, hogy a 33-asok rokkant-alapja összesen 4676 koronával gyarapodjék.

* A színház hírei. „Bánk-Bán”. Szerdán március 13-án ünnepi meg a színházulat Katona József halhatatlan költő, „Bánk-Bán”-jával, melyben a társulat minden tagja részt vev. Zilahyné S. Vilma csütörtökön lép fel először „A császárné” operettben és pénteken „A Luxenburg gróf” Angala szerepében. Zilahynét mindig örömmel látja közönségünk a színpadon és különösen most, amikor két pompás új szerepben lép fel, az operettek többi szerepei az ismert elsőrendű előkező kezében vannak. Engel (Kálmán) Sárika, ki csak a közel múlt napokban ragadta magával az aradi közönséget a „Sárga lilium”-ban. Szombaton ismét fellép „A tanítónő” cimszerepében. A közönség a legnagyobb érdeklődéssel néz az újabb fellépés elé. Ifjúsági és népies előadás. Szombaton délután fél 4 órakor tartja a társulat a legközelebbi „Ifjúsági és népies” előadását. Színpad körül „A gyimesi vadvirág” pályadínyertes népszimnű. Az összes előadásokhoz jegyek előre válthatók a színházi pénziárnál. — Vasárnapi előadások. Vasárnap délután fél 4 órakor a most felújított pompás operett: „A kis herceg” kerül színpadra. A főszerepekben Z. Váradi Margit, Járai Böske, Barics, Polgár S. és Benkőné játézik. Vasárnap délután tehát ismét felszendülnek a bájos melódiák, amelyekkel a közönség alig tud betelni. Este fél 8 órakor Tóth Endre pályadíjat nyert népszimnűje: „A falu rossza” kerül színpadra, olyan elsőrangú szereposztásban, hogy minden szerep elsőrangú kézen van. Finom Róssi — Z. Váradi Margit, Gondör — Barics, a két cigány — Gyűző és Várnai, a többi szereplők Hidvégi, Delli, Járai S., Polgár S., Borosnyai, Ligeti, Benkőné, stb.

* A kegyelmes asszony. (Szerelmi álom három részben.) Az Uránia színház ma szerkezetében Molnár Ferenc gyönyörű drámájához: a „Farkashoz” hasonló és Félix Saiton által megírt művet mutat be. A drámai színjátékban a hősnő végig átmozgja életének egy nevezetes korszakát. Koppantul érdekes bemutatása és a költői képzeteknek, melyet muni-ciózus finomsággal és mégis mesészerűen kedves háttérben rajzolhat meg az író és módja van minden illetet a megfelelő körben elhelyezni. A dráma hősnője, la harminc éves asszony, aki bár fiatalabb, mint Balzac és Karin Michaelis asszonyai, de azért mégis különös jelenség és lelkületének összetétele mégis érdekes problémákat nyújt. Örült vagy lángesz, Lombrosó téma, mint a „De Profundis” harmadik tételé, a Polo gyar kozismert kitűnő feldolgozásával legközelebb kerül bemutatásra az Urániában.

* Kiváló újdonságok Kerpel kölcsönkönyvtárában és zeneműköltőszójában. 139

A hóbertos grófnő hat milliója.

(Stojanovits báró külön rokona.)

az Aradi Közlöny tudósítója.

Arad, március 14.

A múlt héten követett el öngyilkosságot a temesvári kerület képviselője Stojanovits Iván báró. Az öngyilkos főur életéből érdekes emlékeket közöl egy Bécsben élő magyar politikus, aki a Zeitschrift számára a következőket írta:

— A Zeitschrift két sűrgönyéből megdöbbenéssel értesültem arról, hogy Stojanovits Iván báró magyar képviselő öngyilkosságot követett el. Mi mindnyájan, akik Stojanovitsot közlelő ismertük, nagyon jól tudtuk, hogy igen sok oka van arra, hogy az élettel és a sorssal elégedetlen legyen. Azonban arra soha sem gondoltunk volna, hogy az elkeseredés és a gond annyira fogják üzni, hogy öngyilkosságot vessen véget életének. Ezt annál kevésbé gondoltuk volna, mert tudtuk, hogy sok gondja dacára is mennyire csügg a családján, különösen leányain.

Stojanovits tekintélyes arisztokrata családból származik, iskoláit Magyarországon és Ausztriában végezte, azután gazdálkodni kezdett és maga kezelte öröklött családi birtokát, képviselővé lett és képzettsége, szeretetreméltósága és szerénysége révén politikai körökben nagy kedveltségnek örvendett. Az egyes kormányok részéről többször kombinációba került a neve, valahányszor valamely főispáni szék megüresedett, de a nálánál szerencsésabb és „két könyökkel” előretörő versenytársak mindig megelőzték. Stojanovits ezt a mellőzést könnyű szívvel viselte el, neki nem volt más célja, mint az, hogy családja számára fényes jövőt biztosítson és abban a hitben volt, hogy ez a cél biztosítva van.

Stojanovits bárónak volt egy gazdag nagynénje, von der Osten Plate grófnő, aki összes rokonságával ellenséges lábon állott és évek óta csakis Stojanovits báró családja körében élt. Stojanovits báró volt az öreg grófnő tanácsadója, titkára, kezelte birtokait, azonkívül rabzolgaként teljesítette összes hóbertos szeszélyeit. Mikor a grófnő elhatározta, hogy Krassó-Szörénymegyében lakó földjeit, erdősegeit és bányáit eladja, az üzletet Stojanovits báró ültette nyélbe, ő volt az, aki közbenjárta a magyar kormánynál. A grófnő több milliót kapott a birtokért, amit ismételtén ígért Stojanovits bárónak örökségül, de melyet végül is másnak hagyott, igaz ugyan, hogy a vagyon nagy részét még életében elfecsérelte. A grófnő nem volt ugyan pazarló a szó szoros értelmében, hanem voltak túrcsa passziói, melyek — bár pénzügyekben félsz, tartózkodó és bizalmatlan volt — sok pénzbe kerültek. A budapesti arisztokrata körökben nagyon jól ismerték bolondos hiúságait és nem neveztek más néven, csakis hóbertos grófnőnek.

Hogy mennyire félsz és bizalmatlan volt a grófnő pénzügyi dolgokban, arra jellemző a két alábbi eset. Mikor birtokait eladta a kormánynak, néhány napra rá a képviselőházban felkereste Tisza István gróf miniszterelnököt és követelte, hogy „tízesse ki neki a pénzt”. A miniszterelnök természetesen nem ért rá ilyen dolgokkal foglalkozni, meg aztán nem is hordta magánál a mellyenyesebbent azt a hat millió koronát, amennyi a grófnő járandósága volt. Azt tanácsolta a grófnőnek, hogy menjen el a pénzügyminiszterhez, aki néhány nap múlva elintézi a dolgot. Csakhogy a miniszter-

elnök rosszul számított, ha azt gondolta, hogy a grófnő meg tudja nyugtatni. A grófnő lármázni kezdett, idegeskedett, kibált, visszakövetelte a szerződést, az eladást semminek jelentette ki és azt ordította, hogy ki akarják forgatni vagyonából. Alapos kibotrányt csinált a képviselőházban, ordított, dühöngött és nem nyugodott meg előbb, amíg a kezében nem volt egyik legelső magyar bank nevére kiállított utalvány, a hat millió koronáról. A grófnő kocaiba tlt, a bankba hajtatott és azonnal felvette mind a hat millió koronát. A rengeteg pénzt azonban csak két napig tartotta magánál. Ezen idő alatt nem mert eltávolítani a lakásáról, de még aludni sem mert. Folyton a pénzt őrizte. A harmadik napon ismét megjelent a bankban és arra kérte a vezérigazgatót, aki a magyar pénzügyi szakemberek egyik legelőkelőbbike, hogy fektesse vagyonát értékpapírokba és kezelje azokat. A hóbertos grófnőnek biztos papírokat ajánlottak, melyek kitűnően kamatoznak és a grófnő hálátlanul távozott a bank palotájából. Azonban néhány nap múlva valamely politikai esemény hatása alatt a kurzusok valamivel — alig észrevehetően — estek. Ez elég volt a hóbertos grófnőnek, hogy bizalmatlansága újból feltámadjon. Rohant a bankba és egyenesen beszaladt a vezérigazgató szobájába. Elnevezte a vezérigazgatót mindennek, a sok jelző között a „svindler” volt még a legenyhébb. Követelte, hogy azonnal adják vissza a pénzt. Néhány perc múlva meg is kapta azt és a bank örült, hogy megszabadult a hóbertos grófnőtől.

Most már a tőkét egy takarékpénztárban helyezte el és ettől fogva az ablakon át aszorta ki a pénzt. A fővényesség és a könnyelmű pazarlás csudálatosképpen egyesültek a grófnőben. A budapesti társaságban, ahol nem volt sok kedvelője, erőnek erejével vezetés szerepet akart játszani. Mindössze annyit tudtak felőle, hogy született Stojanovits baroness, aki van der Osten Plathe grófnőhoz ment nőül, aki szegény katonatiszt volt, mikor pedig meghalt, akkor az özvegy grófnő visszatért Budapestre. Budapestre való visszatérése alkalmával Deák Ferenc, a nagy államférfi mellett, aki akkor súlyos betegen feküdt, önkéntes ápolónői szolgálatot teljesített. Deák halála után gyászruhát viselt és politikai szalont akart alapítani, ami azonban nem sikerült neki. Igen sokat utazott és sokáig volt külföldön, legtöbbször Franciaországban. Mikor onnan hazatért, ismét Budapestre ment és barátságát kereste a fővárosi arisztokráciának. Célját úgy akarta elérni, hogy gazdag ajándékokat osztogatott. Sok százezernyi korona értékű ékszert ajándékozott el névnapok, születésnapok, eljegyzések és esküvők alkalmával, de az a vágya, hogy a magyar arisztokráciában vezető szerepre tegyen szert, mégsem sikerült neki. Sok kellemetlen jelenete volt a grófnőnek, a kinek élénk volt a temperamentuma s minél idősobb lett a hölgy maga, annál fiatalabb lett a temperamentuma, amely gyakran szinte kicsordult. Ismerőseivel és rokonaival, a „hálátlanokkal” mindjobban összekülönbözött s egyre jobban csatlakozott Stojanovits báró családjához. Így jött aztán a sok ígért, hogy minden vagyona a Stojanovits-gyermekeké lesz, így kívánta meg azt is, hogy Stojanovitsék, a hozzá egyedül „hű maradt család” saját birtokukon építsenek neki mauzóleumot, végül aztán jött a végrendelet, amely Stojanovitsékát teljesen megfosztotta az örökségtől.

Minden fáradságaért, minden munkájáért, melyet Stojanovits báró a grófnő vagy-

nának rendezésére és kezelésére fordított, egyetlen fillért sem kapott. De még csak kész kiadásait sem kapta meg, melyek pedig az évek során nagy összegre nőttek. Ennek dacára a grófnőt mégis az általa rendelt mauzoleumban akarja eltemettetni, azonban a hűbortos grófnő vágréndelésében még ez ellen is protestált. Ezek a csalódások, melyek egyéb anyagi gondoknak is voltak okozói, egészen

megzavarták Stojanovits bárót. Elcsinte filozófiával és humorral akart gondjain kifogni, az ütés azonban túlságosan erős volt és mikor a pszikikai szenvedéshez még fizikai szenvedés, betegség is járult, akkor a kétségbeesés pillanatában fegyverhez nyult és így fizetett meg a világ halátlanságáért. Az ő idegei túlságosan gyengék voltak a mostani kemény idők számára.

Tárgyalások Bukarest, Berlin, Bécs között.

— A román király és a központi hatalmak. — Besszarábiát nem engedi át Oroszország. —

— Távirati tudósítás. —

Bukarest, márc. 14.

A bukaresti lapok a Balkanska Posta alábbi, beavatott helyről nyert értesüléseit reprodukálják:

Az utóbbi napokban bolgár körökben megint sokat beszéltek a román kormány válságáról. Megbízható bukaresti jelentések azonban nem érkeztek erre vonatkozólag.

Bolgár politikai körökben mindazonáltal az a vélemény alakult ki, hogy elérkezett az az idő, amely Romániát állásfoglalásra fogja kényszeríteni, mert különben nagyon válságos helyzetbe kerül, tekintettel arra, hogy a két hatalmi csoport döntő küzdelme immár véglegesen kialakulóban van. A mi (bolgár) politikai köreinknek tudomása van arról, hogy Ferdinánd román király, az általános külpolitikai helyzetre és a népével szemben érzett nagy felelősségre való tekintettel, az utóbbi időben külön utárok által tudakozódott Berlinben és Bécsben azon kompenzációk iránt, amelyeket a központi hatalmak Romániának adnának, ha Oroszország elleni akcióra határozna el magát.

Ugyanezen jól értesült forrásból biztosítanak továbbá, — jelenti a Balkanska Posta — hogy ezidő szerint igen nagy horderejű véleménycsere folyik Bukarest és Berlin, illetve Bécs között.

A román kamara ülészeit meg-hosszabbították.

Bukarest. A román kamara és szenátus tegnap délután tartott ülésén Bratianu miniszterelnök felolvasta a királyi dekretumot, amely a jelen parlamenti ülésszakot március hó 28-ig meghosszabbítja. A törvényhozó testületek csütörtökig szünetelnek.

Gyógyszerszállítás Romániának.

Bukarest. A romániai egészségügyi bizottság elnöke, Sion dr. tíz vagon gyógyszert vásárolt Svájcban. A román kormány ezidő szerint tárgyalásokat folytat Béccsel, hogy ezen gyógyszer kompenzációk ellenében a monarchián át Romániába szállíttassék.

Talpalattnyi besszarábiát földet sem Romániának!

Bukarest. A Kisenevben megjelent Cuvint Moldovenescu című román nyelvű újság Ghepetzki besszarábiái képviselő következő nyilatkozatát közli:

— Valahányszor Besszarábiába érkezem, bizonyos nyugtalanságot észlelek. Szilárdul tartja itt magát az a hír, hogy Oroszország kiűriti Besszarábiát, sőt arról is beszélnek az emberek, hogy el vagyunk határozva e tartomány déli területeit az akermanni kerülettel együtt Romániának átengedni. — Ez a nyugtalanság engem is elfogott, mielőtt Szentpétervárra utaztam. Midőn azonban a fővárosba megérkeztem és elmentem a külügyminisztériumba, hogy ott aggodalmaimat közöljem, a legnagyobb elégtétellel hallgattam ezt a határozott választ:

— **Ne féljete! — mondották. — Egy talalattnyi besszarábiát földet sem kap tőlünk Románia. Erről nem is volt szó nálunk soha.**

— E nyilatkozat után — folytatja az orosz képviselő — végre megnyugodtam és azt a meggyőződést szereztem, hogy a Besszarábiában elterjedt nyugtalanító híreknek semmi alapjuk nincsen. Amikor később a besszarábiái tartományi bizottságban ezt a kérdést szóvá tettem, azt a feleletet kaptam, hogy a dolgok jól állnak. Arra a kérdésre, hogy széles körben közölhetem-e információmat a besszarábiái lakossággal, kijelentették, hogy nemcsak közölhetem, hanem egyenesen szükségesnek mutatkozik a tényleg közlése a lakosság megnyugtató szempontjából. Legyen mindenki nyugodt Besszarábiában, mert szó sem lehet arról, hogy csak egy tenyérnyi szélességű besszarábiái földről is lemondjunk.

Új sorozás Besszarábiában.

Bukarest. Jassyból jelentik a bukaresti lapoknak:

Unghehnből érkező hírek szerint, az orosz katonai hatóságok a Besszarábiában eszközöndő új sorozások előmunkálatain dolgoznak.

Nyomatvány rendelők

szíves figyelmébe ajánljuk, hogy szükségletelkről idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, amennyiben később a — papíráruk rendkívül emelkedésére való tekintettel — kénytelenek leszünk mai árainkat aránylagosan emelni.

Csendes haldoklás.

(Az utolsó hosszú éjszaka. — A záróra életbeleptetése előtt az aradi mulatóhelyeken.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 14.

Az utolsó vig éjszaka! A záróra holnap, szerdán éjjel egy órakor lakatot rak minden nyitott éjjeli helyiségre és minden hangos szájra. Akinek kedve telik benne az gyönyörködhetik a csendben, a némaságban.

Mikor az öreg generális, Tisza Kálmán felemelte a trafik és a pálinka árát, a király egy audiencián érdeklődött, hogy mi újság szép Magyarországon, hogy fogadta a nép a drága trafikot és a drága pálinkát.

— Felség — mondotta a miniszterelnök és pénzügyminiszter egy személyben — semmi baj nincs, csakolyan hangosak a korezmák most is, mint azelőtt.

— Ha hangosak — szolt nevetve a felség — akkor csakugyan nincs semmi baj. Az a baj, ha csend van.

Már pedig a király is, Tisza Kálmán is értették az „országolás” csinját-binját. Mindkettőjüket kitűnő államférfiaknak ismeri a história.

Azonban egy óra is élet: ma még reggelig nyitva állt a világ és a kávéház és azt hitte mindenki, hogy mielőtt a lumpolási szabadságot a paragrafus közé zárja a rendőrség, egész Arad végig zúlli az éjszakát. A nevezetes 1915-ös háborús szilveszter éjszaka megismétlődését várta a közönség és volt is készülődés, de az eső elmosta a mulatságot. Arad legszebb estéinek az eső a legnagyobb ellen-sége. Erről Szendrey Mihály színigazgató már írt is egy tizenkét strófás jeremiátát, de nem meri nyilvánosságra hozni, mert fél, hogy az uristen megharagszik, már pedig ő az uristentől lefelé mindenkivel jó viszonyban szeret élni. Igaza van. Szidta, átkozta már az esőt, könyörgött már az esőnek és mit sem használt. Voltak hetek, hogy pont hat órakor kezdett esni és esett nyolc óráig. Még a magváltott jegyeket is vissza küldötték. Már pedig, ha a színház üres, akkor a kávéházak is üresek.

Ma este is árviz volt az aradi utcákon és a csizma-cipők, meg a rövid aljak, amelyek pedig éppen az ilyen időben felelnének meg hivatásuknak, nem merészkedtek ki a meleg otthonból. Már pedig szép asszonyok nélkül az aradi éjszakák mit sem érnek. Az utolsó debüt tehát úgy emosta az eső, mint egykor a paraplós forradalmat.

— Szép kis szabadságünnepe lesz az a holnapi sóhajozott, az éjszaka egyik busz vándora. Pont március 15-én kerget ki a miniszter a kávéházamból. Bezárja az otthonomat és bezár engem is, — sopánkodott a váró rettentő veszedelem miatt már előre sápadtá vált bunter.

— A nagy események előre vetik az árnyékukat, — filozofált a másik. Holnapi halálos csöndünk már ma kezdődik. A haláltusa ez. Egyszerre a természet sem hal el, a föld is évezredek óta hidegül, a kávéház is napok óta készülni lenyűni lényes szeméit.

— Lehet, hogy a közönség holnapra rak-tározta el energiáit, mert azt hitte, hogy a szerda éjszaka még az övé és csak esütörtökön kell magára vennie a barát csuhát, — vigasztalódott egy optimista, aki a világ minden kincséért sem hinné el, hogy a közönség ugy látszik abszolúte nem törődik az aradi éjszakkával, a zárórával és az utcára dobott egyé-

baglyokkal. Nehéz is megértetni azzal, aki a kávéházban él és ott készíti megbalni, hogy a kávéházon kívül is van még valami a világon.

Csendes haldoklás volt ez a mai éjszaka. Leghívebb hívei ugyan rendületlenül átvirrasztották és *durchmarssal* mentek át a nevezetes napba, amely az ő mohácsi vészüknek a dátuma. Mert hiába mondják az erkölcsösök, hogy amíg a fronton millió testvérünk vérzik, addig nekünk itthon nem szabad nevetnünk. Ellenkezője az igaz. Amíg mi itthon nevetünk, addig a király a referáló miniszterelnöknek vidáman néz az arcába és azt mondja, hogy se baj! Ha tangos az ország, akkor jó!

Főszolgabíró, körjegyző, nagybirtokos a vádlottak padján.

(Olcson összevásárolt marhák.)

Tav. rati tudósítás,

Kassa, március 14.

Tegnap kezdte tárgyalni a kassai királyi törvényszék a homonnai közigazgatási tisztviselő bűnpörét. Vádlottak: Malonyay Tamás, a homonnai járás főszolgabírája, Görgei László főszolgabíró, Horváth Armin körjegyző és Grün Bernát nagybirtokos. A vádlottak azzal vannak megvádolva, hogy a katonai marhavásárok határidejének elhallgatásával a marhákat a néptől olcsón összevásárolták és a katonaságnak jó áron eladva, a járás lakosságát megkárosították. Malonyay főszolgabíró ellen különböző hivatali visszaélések miatt is vádat emeltek.

Tegnap csak Horváth körjegyző ügyét tárgyalták. A kihalgatott tanúk és több közigazgatási tisztviselő bizonyították, hogy Horváth nem kapott felsőbb hatóságától utasítást a katonai vásár határnapjának közzétételére, enélkül pedig a közzétételre nemcsak kötelezve, de jogositva sem volt. Az eladók igazolták, hogy a körjegyző sem pressziót nem gyakorolt rájuk, sem nem vesztegette meg őket.

A bizonyítási eljárás befejeztével az ügyész a vádat elejtette, de az iratoknak a fegyelmi hatóságokhoz való áttételét kérte. A védő felszólalása után a törvényszék a vádlottat felmentette és mellőzte az iratoknak a fegyelmi hatóságokhoz való áttételét.

LEGUJABB.

Erkezett éjjel 2 órakor

Dudapest. A Pester Lloyd jelenti Czernowitzból: A besszarábiai fronton az utolsó héten semmiféle esemény nem történt. A köd miatt a tüzéség sem működött. A naponkénti járőr harcok helyi jellegűekké süllyedtek. A hó kezd olvadni. Ennek dacára az oroszok csapateltolásokat vegeznek. Látszólag másutt akarnak offenzívát kezdeni.

Gent. Verdun sorsa miatt az izgatalom Parisban folyton nő. A szakkritikusok reménye az, hogy a Joffre jelentésben megnyugtató híreket kapnak a tegnapi válságosnak ítélt helyzetet illetően, ez azonban nem teljesedett, hanem ellenkezőleg, Joffre bevalija, hogy a fontos Boulos magasiat a német nehéz tüzéség tüze miatt áll.

Berlin. A Lokalanzeiger jelenti Athénből: A szerb csapatok megér-

kezése Szalonikibe csak demonstráció jellegével bír. A csapatok siralmas benyomást keltenek. Teljesen lehangoltak. Ugy látszik csak azért hozták őket ide, hogy ellenőrizzék őket. Harci csapatoknak nem lehet felhasználni a szerbeket, mert a katonák nyíltan fenyegetnek, hogy az első alkalommal megadják madnkat.

H I R E K.

Megérkeztek a szerb csapatok Szalonikibe.

Athén, március 14.

Az első szerb csapatok ma érkeztek meg Kortuból. A szerb csapatokat Galanti helység közelében, Szaloniki mellett helyezték el. A szerbeket a vadász-csapatoknál és a hegyi tüzéségnél fogják felhasználni.

London, A Morning Post jelenti Athénből: Az entente megtitotta a Dodekaneszos élelmézeset. A tizenkét sziget élelmézeséről a jövőben Itália gondoskodik. Ezek szerint Itália érdekszféráját az entente kiterjesztette a Dodekaneszosra.

Athén. Az Athos hegyi orosz szerzetesek a bolgár szerzeteseket azzal akarták megrémíteni, hogy az entente meg akarja szállni a hegyet s felajánlották nekik, hogy keressenek náluk védelmet. Egyidejűleg bolgár komitácik állítólagos betörését ürügyül felhozva felkérték az entente-t, hogy védelmükre szállja meg Athost. A görög szerzetesek, amikor két entente-hadihajó megjelent a hegységnek, energikusan tiltakoztak idegen csapatok kihajózása s a hegység megszállása ellen s ellenállásukon meg is tört a cselszövény. A hajók kényszerültek távozni Athos alól.

— Minisztertanács. Budapestről jelentik: Ma délután a miniszterelnökségi palotában minisztertanács volt, amelyen az összes szakminiszterek megjelentek. A minisztertanács kormányzási tervvel foglalkozott. A jegyzőkönyvet Drasche László Alfréd miniszterelnökségi miniszteri tanácsos vezette.

— Visszahívtuk lisszaboni követünket. Bécsből jelentik: Portugália és Németország között beállott hadiállapot következtében lisszaboni követünket utasítottuk, hogy a köztársasági kormánytól kérje ki utlevelét és a követség személyzetével együtt hagyja el az országot. Az itteni portugál ügyvivőnek egyidejűleg átadták utlevelét.

Berlinből jelentik: A Berner Tagblattnak a portugál követ kijelentette, hogy Portugália mindjárt a világháború kitörésekor kijelentette, hogy nem marad meg semlegesnek. Portugáliában tudják, hogy a Németország elleni háborúval semmit sem nyerhetnek, ellenben remélik, hogy a portugál gyarmatok a békekötéskor esere tárgyát képezhetik. Portugália százezer embert bocsájt számos ütettel Anglia rendelkezésére. Felhasználásukról a mostani párisi haditanács fog dönteni.

Amsterdamból jelentik: A portugáliai angol követ egy millió font sterlinget költött a portugál miniszterek és a cortex megdolgozására.

— Tizennyolc évesek sorozása. Budapestről jelentik: A fővárosi tanács hirdetményt tett közre, miszerint a tizennyolc évesek huszonegy óra alatt összeírassanak. Sorozásuk április 14-étől május 3-áig lesz. Továbbá az összes ötven éves és fiatalabb korú orvosok március 17-től 23-áig jelentkezni kötelesek, végül az itt tartó kodó bukovinai és galiciai népfelkelésre kötelezettek 18 évtől 50 évig hadkötelezettségi viszonyuknak megállapítása végett március 17-től 21-ig jelentkezni kötelesek.

— Excellenz Wilhelm von Menges. Ezt a nevet a német iskolás könyvekben fogják megörökíteni, de megérdemli, hogy mi is tisztelttel állunk meg előtte és noha hősi halált halt, még se gondoljunk rá szomorúsággal, hanem olyan büszkeséggel, mintha a mi dicsőségesebb történelmünknek lenne tényes alakja. Ennek a ravatalon nyugvó kegyelmes urnak az egész élettörténetét egy gyászjelentésből ismerjük. Egy fekete keretű lapból, amely egyúttal a német történelemnek egyik legzsebb lapja.

Március 2-án 70 éves korában, hűségese kötelesség teljesítés közben, a legeszebb lövészárokban, szívhűtés következtében hunyt el:

Menges Vilmos ő kegyelmessége
tábornok, egy gyalog hadosztály parancsnoka, lemagasabb rendjének tulajdonosa. Résztvevő az 1866–1870/71. és az 1914–15–16. évi háborúban.

A hősi halált bejelentő lapot aláírta őt tábornok öt fia, valamennyi katonatiszt, valamennyi a harcúterem van. Az a nemzet, amelynek fiai a kötelesség teljesítésnek ilyen magas fokára emelkedtek, az szembe nézhet az egész világgal. Ennek a népek szövetségese csak hozzá hasonló lehet.

— Tésztagyár a kisjenői uradalomban. Most tartotta meg évi közgyűlését a József főherceg kisjenői uradalmát bérlő részvénytársaság Kisjenőn. A közgyűlésen néhány érdekes határozatot hoztak. Elhatározta ugyanis a bérlő részvénytársaság, hogy az uradalomban nagyobb szabású tészta és makaroni gyárat létesít. Az a nagy kereslet, amely a háborús lisztmizériák idejében még jobban mutatkozik tésztafelék iránt, biztató arra, hogy a gyár eredménnyel fog prosperálni. A tésztagyárat az uradalom nadabi malmával, annak részbeni átalakításával létesítik. Ezenkívül tervbe vették, hogy rendszeres és nagy arányú tyuktenyésztést folytatnak az uradalomban speciálisan tojástermelés céljából.

— A Rakovszky-Sándor Pál-ügy. Budapestről jelentik: A Sándor Pál és Rakovszky István között felmerült lovagias ügyben a Ferdinánd-kaszárnyában tegnap hallgatta ki a katonai bíróság Urmányos Nándort és Zboray Miklóst, kik Rakovszky Istvánnak voltak a segédei. Mind a kettőnek a kihallgatása egy-egy óra hosszáig tartott. A bíróság alezredesből, kapitányból, főhadnagyból és hadnagyból állott.

— Zsir és szalonna maximális ára. Varjassy Lajos polgármester közhírré teszi, hogy miniszteri rendelet alapján a disznózsir, háj és szalonnának árát a közvetlen fogyasztás céljait szolgáló (kiskereskedelmi) forgalomban való árusítása esetére Arad sz. kir. város területén 1916. évi március hó 15-től következőkben állapította meg: olvasztott sertészsir 5 korona 84 fillér, háj és olvasztatlan egyébe disznózsir 5 korona 40 fillér, nyers szalonna 5 korona 20 fillér kilogrammonként. A felsorolt fogyasztási cikkeket a most megállapított áraknál magasabban árusítani tilos. — Aki e tilalmat megszegi, vagy a tilalomban ütköző ügyet megszegésénél bármely módon közreműködik, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1914. évi L. t. c. 9. §-a értelmében két hónapig terjedő felfüggetléssel és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik.

— Sikertült operáció. Megírjuk ma, hogy Adler Imre ort. orvos betegre Budapestre szállították, hogy ott Balazs Rezső dr. egyetemi tanár megoperálja. A műtét ma ment végbe és a nagybeteg orvos maga értesítette táviratban aradi barátait, hogy a súlyos operációt sikerrel állta ki.

— Az Unió háborúja Mexikóval. Newyorkból jelenti a Frankfurter Zeitung: Mexikóból az amerikaiak tömegesen menekülnek. A nép fel-lázadt. A washingtoni hadügyi kormány két millió fegyvert és harmad-fél millió gránátot rendelt meg ellenük.

— A hadsegélyező bélyegek és az ügy-nökök. A Hadsegélyező Hivatal az ügynői visszaélések minél hathatósabb megelőzésére az összes polgármesterekhez, főszolgabírákhoz és községi jegyzőkhöz részletes tájékoztatást küldött, melyben újra leszögezi, hogy ügynő-köket a saját kiadványai terjesztésében nem fogadják. Felhívja a figyelmet a hadsegélyező jótékonyági bélyegekre, melyeket mindenki tetézése szerinti mennyiségben vásárolhat a hivataltól, de főtárgyításuk valamely műlpra vagy egyéb elárusított cikke egyáltalán nem jelenti azt, hogy a kérdéses cikket a hivatal javára vagy a hivatal égisze alatt árusítják. Ha bármely cég ügynöke mégis ilyen megítélésztő kijelentésekkel dolgozik, át kell adni a legközelebbi rendőrhatalóságnak. A hivatal reméli, hogy a tájékoztató részletes, precíz adatai után az ügynői visszaélések minden stratégiája összeomlik.

— Hadiszappan és civilszappan. A fogyasztó közönség újabban sokat panaszkodik a szappan drágulása miatt. A zsiradékoknak glycerin-gyártás céljaira való lefoglalása első-sorban áruhiányt okozott a monarchia mindkét államában és a semleges államokból származó mosószappan behozatalára szorította a kereskedőket. A külföldi árukkal keletlenül tapasztalatok jartak. A hollandi gyárak például a kiviteli tilalom elrendelése előtti hetekben olyan gyenge minőségű árut szállítottak, hogy hivatalos vegykísérleti állomásaink megállapítása szerint 6—8 százalék zsirtartalmu szappant adtak a hallatlanul magas áráért. Kívánatos lenne, ha rendelettel szabályoznák, hogy a szappangyárak a hadiszappant legfeljebb 40 százaléknyi zsirtartalommal készítsék és ezenkívül gyengébb minőségű 10—20 százaléknyi zsirtartalmu árut is gyártsanak olcsóbb áron a polgári közönség fogyasztására.

— Ongyilkosság. A Gyógy-utca 97 számú házban ma délelőtti ongyilkosság történt. Molnar Jozsefné, született Nagy Rozs-

na húszhárom éves asszony, aki a házban lakott, reggel padlásán felakasztotta magát a lakók késén találtak rá; már halott volt. Az öngyilkos asszony férje, aki békében napszámos volt, harcúterem van. Három hét előtt Molnárné egy egészséges gyermeknek adott elstet a dacára, hogy betegségéből felgyógyult, folyton hangoztatta, hogy nem tud tovább élni a öngyilkos lesz. Valószínű, hogy a szülés következtében valami agybántalma keletkezett, mert mint a házbeliak mondják, semmi oka nem volt a végzetes tette. Az öngyilkos asszony hadisegélyes volt.

— Carmi Mária-dráma az Apollóban. (Gyilkos osók.) Nem mindennapi műveszi eseményt jelent Reinhardt nagy tragikájának, Carmi Mária-nak a mozivászaron való megjelenése. A szépség átká című drama, amelyben Carmi Mária az ösztönétől hajtott bűnös asszonyt játszotta megrázó realitással, még ma is emlékeztetünkben él a ha akarnók sem tudnánk megabradulni annak csodás emlékeitől. Hasonló nagyszabású műveszi eseményt ígér az Apolló-színház szerdai premierje, amelyen Carmi Mariát a „Gyilkos osók” című mélyeséges erejű dramában látjuk. A családosi asszony túrása, ekeseredése s bosszúja tökéletesen jut kifejezésre Carmi Mária művészetének gazdag skáláján. A fővárosi idők egybehangzsan elragadtatással irnak a nagy tragika legújabb alakításáról, amelyet a mozi művészetének kiváltságos eseményének mondanak. Az Apolló-színház zenekara a premierre stilszerű zeneszámokat tanult be.

— Adomány. Az Aradi Közlöny mai számában megjelent, hogy özvegy Kovács Rajmundné koszoru megváltás címen tíz koronát adományozott Aradfalva javára. Az adományozó nem Kovácsné, hanem özvegy Kavasch Rajmundné.

— Temetés. Lövy Márkus apateleki bir-tokos fia Jánosz Arpad földművelő, tartalékos főhadnagy a katonai 3. oszt. érdemkereszt tulajdonosa a múlt július 10-én Artovácon életének 31-ik évében női halált halt. Szülei most haza hozták a hős fia koporsóját és március 15-én d. u. 1/2 3 órakor a pankotai állomástól az ottani családi sírban örök nyugalomra helyezik.

— A huszár és konflis kocsis. Egy konflis kocsis sehogysem tudott teljesen világtalan és megrokkant lovával boldogulni. Nem használt sem a szép szó, sem a csúra káromkodás, a szürke nem akart indítani. A kocsis türelmét vesztve, az ostorhoz folyamodott és elkezdte a lo-vát kegyetlenül ütni. Az aliatkinzás közepette egy huszár jön arra és elmaradhatatlan nádpálcával hadonászva, így fakad ki:

— Miért üti azt a szegény állatot?

A kocsis figmatikusán így felelt:

— Mi köze magának ehhez. A ló az enyem. Azt teszek vele, ami nekem tetszik.

A „vörös ördög” azonban idehaza is megállja a helyét és e kijelentésre nádpálcájával alaposan végig húz a kocsison, aki felháborodva tiltakozik, mire a huszár kedélyesen érveli:

— Ez a bot az én tulajdonom és azt csak lekszem vele, amit akarok. . .

— Az alacsnol halottja. Ma délelőtti telefonon jelentettek a rendőrségre, hogy a Varjassy Lajos-u. 110 számú házban rejtélyes halál-eset történt. Kimondták, hogy a házban lakó Turesányi Jozsefné, született Ellen Mária negyvennégy éves hadisegélyes asszony, akinek jelenleg a harcúterem levő férje asztalos mester volt Aradon. Turesányiné a házban lakó szomszédaival jó viszonyban élt s éppen ezért azoknak felhívta, hogy az asszonyt vasárnap óta nem látták. Tudják, hogy vasárnap este lete-küdt, azóta be van zárva lakása és a zörge-tésre nem jön semmi válasz. A rendőri bizott-

ság nyomban kiment a helyszínre, feltörte a lakás ajtaját és Turesányi Jozsefnét a szoba közepén találták földön feküdve holtan. Pro-hászka László dr. megállapította, hogy alkoholis szívbenulás ölte meg. Holttestét kiszállították a temető halottas házába.

— Gólya az aradi vonaton. Azon a személyvonaton, amely hétfőn reggel érkezett Aradra Budapestről, egy újszülött látott napvilágot, helyesebben lámpavilágot. Egy nagyszalontai asszony vasárnap meglátogatta Budapesten szolgáló urát és vasárnap este az Arad felé induló személyvonatra felszállott, hogy hazautazzon. A reményteljes állapotban lévő asszony a túlszólt vonaton már csak az elsőosztályú kocsi tojyosóján kapott helyet. Szajonán az utasok kétségbeesett jajgatásra lettek figyelmesek és nagy csoport gyűlt az asszony köré. A nagyszalontai hadiözvegy néhány perc múlva egy egészséges gyermeknek adott életet. Szerencsére szülésznő és orvos is volt a vonaton, akik megfelelő támogatásban részesítették a boldog anyát.

— A Solymosi képviselő bezárása. Ma este véglegesen bezáródik a Solymosi téle képviselő. A nehéz és képekre nézve veszedelmes szállítási viszonyokra való tekintettel, a tulajdonos ezúton tudatja a közönséggel, hogy a még fennmaradt képeit minden elfogadható áron eladja.

— Alkalmi olcsó árak a Fischer áruházban. Jó minőségű fehér vagy színes férfi ing darabja 7 korona, egy nyuszór kemény kalap 7 korona, fekete finom edelweis harisnya 2.50 kor., gyermek patent és cérna harisnya 1.50 kor.-tól 3 koronáig. Megérkezik a gyönyörű matröz sapkák és leányka kalapok 3 koronától 7 koronáig. Egy férfi vagy női nyers selyem ernyő 7 korona. Fischer Nagy Áruház. 271

— Papírárukból nagy engedményt nyújt viszonteladónak Kerpel papirnagykereskedése. 193

— Underwood-gépiró és gyorsíró szakiskola Zitter és Hollós cégnél, főpostával szemben. Ugyanott írásmunkák és sokszorosítások a legjutányosabban vállaltatnak. 4697

— Gyermek-kocsik, gyermek-ázkak csakis Fischer nagyáruházában 10 koronától 150 koronáig.

Meggyilkolt uriaszony.

(Kabiogylkossággal vádolt család.)

az Aradi Közlöny tudósítói.

Nagyvárad, március 14.

A múlt év novemberében Váradszőlőson telepedett meg egy temesvári gazdag uri család tagja: Keller Imréné. Kellerné Dávid Regina 46—47 éves asszony volt, kétszer ment férjhez, első férje vasutas, a második őrmester volt. A testileg nagyon erős asszony körülből 120 kiló az orvosi mérleg szerint. Edes anyja is elkísérte Váradra való útjában, de Nagyköcsé-től nem messze egyik vasúti állomáson edes anyja leszállt.

Pár nap múlva Váradszőlősonra érkezett az anyja s kereste a leányát Nagy-utca 9. szám alatt, ahol lakást bérelt. Itt azt mesélték neki, hogy egy elegáns ur érkezett Kellernéhez, együtt vacsorázott vele, majd kocsira ültek s azóta egyiket se látták. Kellerné a lakbért kifizette s a kísérője valami tümei titkárnak mondotta magát. Kellernénél több ezer korona értékű ékszer volt s 2000 korona készpénz. Eltűntét a csandórség tudomásul vette s nyomozott is, de eredménytelenül. Azóta pinent az ügy.

Néhány nap előtt Kellerné egy rokona, Zoltan Imre temesvári hadnagy a nagyvárad rendőrséghez fordult s nyomozást kért. Keller Imre fogalmazó két detektívvel kiment Szőlősonra nyomozni s megvizsgálták a parasztnázat, amelynek talán vértanyomokat fedeztek fel. A többiről a tulajdonosok semmit sem tud-

RUGGYANTABÉLYEGZŐ ES VESNOKI MÜNTEZET

SCHUBAUER J. ARAD, SALACZ-UTCA 3.

tek, a fiemei vendégre szóló mese pedig szemmel alappal nem bírt.

A rendőrfogalmazó ekkor az istálló hidláját fessítette fel, ahol takarékos tűzhely is volt. Ez alatt, méter négyességben Keller Imréné arcon fekvő hatalmas aranyu holttestét találták, aki csudlatosképen ép volt.

A zsiradék és a padló alatt levő sár konzerváltak.

A vizsgálóbíró: Kolb Géza, Farkas István ügyész, Dajka Endre dr. kanitány, Gerő Sándor dr. és Fisch Aron dr. törvényszéki orvosok mentek ki a helyszínre.

A bizottság megállapította, hogy Keller Imréné kezei és lábai zsinoggal össze voltak kötözve, a nyakán pedig bereivától származó borzalmas vágás tátongott.

Most már nem volt nehéz rájönni, hogy hol kell keresni a tettest s csakhamar is megtalálták Molnár Sándort, aki értesülésünk szerint azt adta elő, hogy a gyilkosságot a felesége követte el az alatt, míg ő Nagyváradon katonai szolgálatot teljesített.

Előadása szerint neki a felesége azt mondta, hogy kétezer koronát vett el Kellernétől s azzal a pénzzel pár héttel ezelőtt elutazott. A nyomozó hatóság megállapította, hogy Molnár Sándorné tényleg már több héttel ezelőtt eltűnt Váradszőlősről s már megtörténtek az intézkedések a letartóztatása iránt. Ma, hogy Molnár Sándor vallomásaiból gyanu merült föl, hogy a borzalmas gyilkosságban mások is segédkeztek, a hatóság Molnár Sándoron kívül még két váradszőlősi fiatal embert szemlén őrizetbe vett.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Szurdán, 1916. évi március 15-én:
B. Bortol. B. Bortol.

Bánk Bán.

Dráma 5 felvonásban.

reklám szerkesztő:

Pudavánszky Endre.

NYILTTÉR.

Löwy Márkus és neje a fádalomtól összeesve szomorodott szíval jelentik, hogy életüknek büszksége és minden reménye egyetlen fiuk, szerető testvérük, sógor, na vbácsi, rokon és jóbarátai nevében is, hogy

Juhász Arpád

féldírtokos, tartalékos főhadnagy a katonai 2. oszt. érdemkereszt tulajdonosa

1915. év július 10-én Avtovácon életének 81. évében hősi halált halt. Drága testemelt haza hoztuk és s. hó 15-én d. u 1/3 óraker a p nkoai állomástól az o tani csa ádi arboitban fogjuk örök nyugalomra helyezni.

Legyen a hnt olyan könnyű neki, mint a levele neme, jó es ő feláldozó volt egész életében.

Apatelek, 1916. március 14-én.

Öv. Kohn Hermanné, nagyanyja, Ransburg Sándorné Löwy Iona, Dr. Halász Gezáne Löwy Margit, testvérei. Dr. Halász Géza, Ransburg Sándor, sógorai. Halász Magduska, Ransburg Mikl, unokanője és öccse. 1457

Minden külön értesítés helyett.

APOLLO SZÍNHÁZ

Március 15., 16., szerda és csütörtök

Carmi Mária sorozat V. filmje:

Gyilkos esők

társadalmi dráma 3 felvonásban.

Sentheim Mária bárónő: Carmi Mária.

Az előadások 5, 7 és 9 óraker kezdődnek.

Hirdetmény Németországból.

23.000 pár különféle gyermek-, leány-, női- és férfi jó minőségű (bőr anyagból készült) legújabb divatu

cipőt vettünk

és ennek egy része már megérkezett, az eladást e hó 6-án kezdjük rendszeres polgári árakban. 161

CIPŐTÖZSDE

Telefon 10-44. = Andrassy-ut 22.

A szájuég desinfiáljánál, valamint a torokbetegséget előidéző

bacillusok előlésénél, amely különösen gyermekeknél rendkívül fontossággal bír, mint feltűnően hatásos szer, seholsem nélkülözhető a Formodor tablettá.

Egy üveg 50 tablettával, 2 korona 50 fillér.

Gyöngyfehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájuéget desinfiálja, utólsé igen kellemes. Ara egy porcellán-szelencének 60 fillér.

Fejkorpát

leggyorsabban megszünteti

az eddig egyedül ilyen szer, a világhírű "Krovil" korpákenőcs.

Ara egy tégelynek 2 korona.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrassy-tér 22. sz. (Megyeházával szemben.)

Arad-Ujmikolakán

váltanyerőre

ládagyárat

rendezettbe, hol négyféle nagyságu táborig postaládát

szegszellenül, 10 ládánként kötegelve, állandóan raktárra készítik s viszontelárúsnitoknak jutányosan, prompt szállítok. — Minden más méretű ládát, méretutáni megrendelésre, legjutányosabban szállítok és kívánatra árajánlattal szolgálók. 1291

Braun Adolf

ládagyár és fakereskedés

Arad — Ujmikolaka.

Telefon Arad 752.

A drága fűtőanyag

mellett sokat megtakarítunk,

ha a tüzelésnél

olcsó hulladék papírt

használunk. Ilyen hulladékpapír kb. 50 kilós bálákban csomagolva kapható: bálanként 2 koronáért az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Aki (öntöttvas-törödek kivételével) bármiféle ócskavasat a jelen rendelet ellenére közforgalmi vasuton a 6. §-ban meghatározott helyekre való szállítás végett engedély nélkül fuvarozásra felad, vagy azt engedély nélkül hajón, gépkocsin, vagy bármely más módon a magyar szent korona országainak területéről kiszállítja, ócskavasát a jelen rendelet ellenére szerez be vagy ad el, ócskavaskészletét a jelen rendelet ellenére be nem jelenti, vagy nem a valóságnak megfelelően jelenti be, a hatósági ellenőrzést meghiusítja, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntető bíróságnak, a székesfővárosi államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrség hatáskörébe tartozik.

Grein, főkapitány.

ARADI NYOMDA R. T.

ARAD,

József főherceg-ut 22. szám.

TELEFON 151. SZ.

A nyomda

készít mindenféle üzleti és egyéb nyomtatványt és pedig:

levélpapírt,	árjegyzéket,	valamint:
borítékot,	levelezőlapot,	eljegyzési értesítőt,
számlát,	továbbá:	cskúvői meghívót,
memorandumot,	falragaszt,	névjegyet,
jegyzéket,	röplapot,	gyászjelentést,
cégekártyát,	könyvet,	belépti jegyet, stb.

izléses és csinos kivitelben, méltányos árban.

A könyvkötészet

elvállal a szakmába vágó munkát olcsó és jó kiállításban.

Két belga ló eladó.

Saját termésű

fűzfavesszők

jutányos árban kaphatók

MANDL ZSIGMOND

cégnél Makón.

238

4466—1916.

Hirdetmény.

A m. kir. Miniszterium 454—1916. M. E. sz. alatt kelt, a beolvastásra és csomagolt vas gyártására szolgáló ócskavas beszerzésének korlátozásáról szóló rendeletét a következőkben teszem közzhírré:

Vas- és acéltermeléssel foglalkozó üzemeknek beolvastására és csomagoltvas gyártására bármiféle ócskavasat bel- és külföldön csak az alábbi szabályok szerint szabad bevásárolniok.

Bármiféle ócskavas belföldi készletét vas- és acéltermeléssel foglalkozó üzemek céljára csak az alábbi szabályok szerint szabad eladni.

Ócskavasat közvetlenül kovácsolás céljára a vas- és acéltermeléssel foglalkozó üzemek szabadon bevásárolhatnak és így célra ócskavasat szabadon lehet nekik eladni. Nem esik a jelen rendelet alá öntöttvas-törödeknek vas- és acéltermeléssel foglalkozó üzemek részéről való bevásárlása és részükre eladása.

Ócskavasat egyébként, a vas- és acéltermeléssel foglalkozó üzemeket kivéve, mindenki szabadon vásárolhat és mindenkinek szabadon eladhat.

Az első bekezdésben meghatározott célokra szükséges ócskavas beszerzésének biztosítása és a beszerzett anyagnak az első bekezdésben említett üzemek között való elosztása végett Budapesten „Ócskavasbizottság” alakították.

Mindenki, aki ócskavassal kereskedik, ugyszintén minden vállalkozó, akinek üzemében több ócskavas gyűl össze, mint amennyit három hónapon belül felhasználhat, köteles az ócskavaskészletében beálló változásokat (öntöttvas-törödek kivételével) havonként legkésőbb a következő hónap nyolcadik napjáig az „Ócskavas-bizottságnak” bejelenteni.

Az, akinek ócskavaskészlete a bejelentés időpontjában 10 méter-mázsát meg nem halad, bejelentést tenni nem köteles.

A bejelentéshez szükséges nyomtatványok az „Ócskavas-bizottságnál” kaphatók.

A jelen rendelet életbeléptének napjától kezdve (öntöttvas-törödek kivételével) bármiféle ócskavasat a magyar szent korona országainak területén kívül eső helyre csak a kereskedelemügyi miniszter engedélyével szabad elszállítani.

Közforgalmi vasuti és hajózási vállalatoknak ilyen anyagot a magyar szent korona országainak területén kívül eső rendeltetési állomásra, ugyszintén olyan állomásokra, amelyek a magyar szent korona országainak területén kívül eső vonalakra való átmenet történik, csak akkor szabad elfogadniok és átvenniök, ha a feladó a fuvarlevéllel együtt a kereskedelemügyi miniszter írásbeli szállítási engedélyét is beszolgáltatja.

A szállítási engedélyt a fuvarlevélhez hozzá kell fűzni és az árut felvevő állomásnak, annak jeléül, hogy az engedély szállításra már használtatott s újból fel nem használható, azt a feladó állomás keletbélyegzőjével le kell bélyegezni.

Az ellenőrzéssel megbízott közgeknek kívánságukra az ellenőrzéshez szükséges összes adatokat rendelkezésre kell bocsátani.

Jó anyák, gondos szülők

legjobban cselekszenek, ha gyermekeiknek átlátszó, kellemes ízű, mindig friss:

Hajós-féle

Csukamájolajat

adnak; a hűvösebb idő beálltával ennek használata igen fontos.

Egy üveg utasítással ára 2 korona 50 fillér.

Fagydagánatok

elmulasztására, fagy viszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a „Frigin.”

Ara egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete v. barna

Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legesebb állandó

Hajfestő

fekete színre lehet festeni, anélkül, hogy a színt le lehet mosni,

a „Melogen”. Ara 2 korona.

Szörvestő-Depilator.

E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan

szőrejt aró, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fenti szerek kaphatók a készítőnél

Hajós Arpád

gyógyszer-tárolóan

ARAD, Andrásy-tér 22. sz.

Alapított 1886. évben az Aradmegyei Közkórház számára.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik.

Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűkkel 12 fillér.

Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelzendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/6 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

„Ibolyá”-nak

levele van. 1452

„Tavassz”-nak

levele van jelzett helyen, kérem azonnal átvenni. 1448

Urileány

korrekt középkorú vidéki urleány, egyelőre levélbeli, tisztességes ismeretséget keres. Levelet „Urileány” jelzőre a kiadóhivatalba jelleve kér. 1445

Három vig. edélyű

urleány szeretne három hasonló kadeitál, vagy önkéntessel megismerkedni. Leveleket „Három vigkedélyű” jelzőre a kiadóhivatalba kérünk. Csak teljes címre válaszolunk. 1414

ALKALMAZÁST KERES.

Intelligente Deutsche

sucht Stelle als Kinderfrau. Gerne lge Zuschriften unter „Verlässlich“ an die Administration. 1456

Felügyelői állást

keres egy hadmentes, értelmes férfi malomba, íratlapon vagy ehhez hasonló helyen. Cím a kiadóban. 1426

Gabona üzletben

több évi gyakorlattal és teljes szaktudással rendelkező, hadmentes egyén azonnali megfelelő alkalmazást keres. Klein Isidor Arad, Bocskay-tér 5. 1429

ALKALMAZÁST NYER.

Vaskereskedő segéd

állandó alkalmazást nyer nagyobb üzletben. Ajánlatok Arad, postafiók 56. küldendők. 1456

Gyermekszülető

magyar, gyakorlott nevelőnő, jó bizonyítványokkal a gyerekek mellett alkalmazást nyer. Cím a kiadóban. 1424

Intelligens

fiatal, mozgékony, megbízható, óvadékkai rendezkedő nő bank-szolgálatra kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 1440

Vinoellér,

ki a borkeszlésben is gyakorlott, kerestetik Spitz Testvérek ógheh Zám, Hunyad-m. 1482

LAKÁST KERESNEK.

Május 1-re

a város központjában keresek háromszobás modern lakást. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek. 877

KIADÓ LAKÁS.

Három utcai,

4 udvari szobából álló lakás Andrassy-tér 8. sz. alatt május 1-re kiadó. Bővebbet a házasternél.

Modern

háromszobás lakás május 1-re kiadó Kasza-utca 6-7. szám alatt. 1455

Andrassy-tér 8. sz.

alatt egy I. emeleti utcai lakás, mely irodának, vagy üzleti célra igen alkalmas, azonnaira kiadó. Bővebbet a házasternél.

INGATLAN.

Bárbeadó

Aradváros közelében hat kataszteri hold jó minőségű szántóföld, egy, esetleg öt évre. Bővebb felvilágosítást nyújt Révay Ferenc, Liptóújvár. 1402

ÜZLETEK.

Egy jóforgalmu

fűszer- és vegyeskereskedés bevonulás miatt eladó. Bővebbet Kosuth-utca 86 szám. 1458

Keresek

április 15-re, esetleg május 1-re óvadékkal, jóforgalmu italmérest elszámolásra. A ajánlatokat „Szakképzett” jelzőre a kiadóhivatal továbbít. 1475

Május 1-től

egy műterem a bóró Bohus-palotában kiadó. Ertekezéseni a házigazdóknak. 1478

Andrassy-tér 8.

számú házban egy kisebb üzlethez — különösen dohánytösdének alkalmas — azonnaira kiadó. Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában, József főherceg-ut 22. szám.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

3 darab 10 hetes

angol kan sertés tenyésztésre eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1448

Kékkő

olcsón pótolható Cuprin bevált permeterző anyaggal. Kapható Kovács Soma és Tarsánál, Arad. 1449

Modern, finom és olcsó

levélpapírost Plehternél Szabadságtér 1. kaphat. 811

KÜLÖNFÉLE.

Igás

szekérrel fuvarozást elfogad. Hasszinger-u. a. Telefon 744. — Ugyanott egy teljesen új kerékpár eladó. 1224

As angol

fájdalomcsillapító Bengue balsamot teljesen pótolja a Hehs—Földes-féle fájdalomcsillapító balsam, teljesen azonos összetételű, mint a Bengue liniment, ára 3 korona. Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár Arad. 12

As Anusol

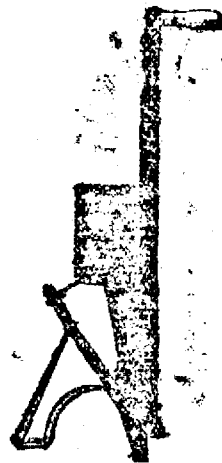
aranyér kupokat mindenben pótolják a Haemorrhoid kupok, azonos összetételűk tojytán hatásuk is teljesen azonos, ára 3 korona. Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár Arad. 12

Apróhirdetések

az „Aradi Közlöny” részére felvétetnek a Messenger-boy irodában Deák Ferenc-utca 8. Ugyanitt kapható az Aradi Közlöny.

Termeljünk
több tengerit

amerikai négyzetbeállításokkal.

1451

Beszerezhető:

Kovács Soma és T-nál
Arad.

ad. 1890—1916. pm.

Hirdetmény.

Tudatom az országgyűlést képviselő-választó I. kerület 4. szavaskörében lakókkal, hogy a választók összeírás helye a Ferencc-téri polgári flutskola helyett a Nádor-utca 1. szám alatt lévő polgári menhely.

Arad, 1916. március hó 12.

Probszt Mihály,

összeíró küldöttségi elnök.

Társat keresek

Budapest közelében levő 386 holdas birtokomhoz. Élelmiszert képező termények intenzív műveléséhez, 10—15,000 koronával. Biztos, nagy haszon. Cím a kiadóban. 1454

Rózsaburgonya,
Házi-szappan,
Zöldség,
Vöröshagyma,
Zsir, szalonna

kapható (waggontstelenként előnyös árajánlat) 642

Kalmár Endre
cégnél

Arad, Arpad-tér 5. szám.
Városi és megyei telefon 670.

A mezőhegyesi cukorgyár és finomítónál
eladásra kerül 200—300 mm.

égetett mész.

Átvétel azonnal. A mennyiség egyrésze porban, egyrésze pedig darabos mész formájában kapható. Alkalmas építkezési célokra, valamint a mai nedves talajviszonyoknál fogva trágyázásra is. (Holdanként 10 q.) Az égetett mész ára 100 mm. korona 180—200 helyt vagon Mezőhegyes. 1445